ՏԱՐԻ 45Դ. ԹԻՒ 276 Կ. ՊՈԼԻՍ, 11/24 ՄԱՐՏ 1902 14 ԶԻԼՀԻՋԷ 11 ՄԱՐՏ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճաւսէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Հոլով համար	80 ղրշ.	50
Դաւառներու համար	108 ղրշ.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیازی و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جواره‌سنده ۳۸ نومرولی داره‌ده مندرجدر

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

13ՐԴ ԹԻՒԸ

Աշխարհաբար Նարեկի

ԱՅՍՕՐ ՊԻՏԻ ՍՏԱՆԱՔ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մ. ՌԻՇԹՕՖԷՆԻ ՃԱՌԸ

Արտաքին գործոց Նախարար Մ. Ռիշթոֆէնի անցեալները Բրուսիոյ ներսիստանական ժողովին մէջ արտասանած ճառը տա ընդհանուր տպաւորութիւնը ստուա թէ, յիշեալ դիւանագէտը օգտուելով կոմս Պիլովի անհանգստութենէն, անգլիասէր ցոյց մը ընել ուզած է, հակակշռելու համար Զէմպրլէյնի ճառին իսպառ հակադրութեան վարչապետին գործածած խիստ ոճը և այդ ոճէն յառաջ եկած երկու երկիրներու հանրային կարծիքին կծու թիւրիմացութիւնները։

Արդարև իր բացատրութիւններուն մէջ, Մ. Ռիշթոֆէն Անգլիացիներուն հաճելի ըլլալու համար, աւելի երկու կէտ կը շեշտէր։ Նախ կ'ըսէր թէ՝ Թրանսվալի պատերազմին պատճառաւ քրիստոնական կառավարութեան ըրած ահագին բարոյական և նիւթական զոհողութիւնները՝ իրաւունք կուտան Անգլիացիներուն, օտարներու կողմանէ ատելեան մը աւելի զգուշաւոր ընթացք մը սպասելու՝ իրենց նկատմամբ։ Երկրորդ, պէտք էր ջանալ համոզելու Անգլիացիները թէ վերջապէս Գերմանացիներն ալ իրենց ազգականներն են, և թէ երկու ազգերն ալ ստիպուած են սիրալիր յարաբերութիւններ մշակելու...

Այս վերջի նախադասութիւնը ուշադրութեան արժանի է, քանի որ երկու հետաքրքրաշարժ իմաստներ ալ կարող է ունենալ։ Չէզոք դիտողները պիտի խորհին բնականաբար թէ, կամ այն է որ գաղտնի խիստ կարիւր համաձայնութիւն մը գոյացած է Պէրլինի և Լոնդրայի կառավարութիւններուն մէջ. և կամ, հանրութեան ըմբռնմանն համեմատ, Բրուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին բուն նպատակը, ամէն բանէ առաջ անգլիասէր քաղաքականութեան մը հետեւելու պէտքը ի վեր հանել է։ Այս երկու տեսակէտներն ալ առժամանակեայ և կամ անորոշ կարեւորութիւն մը ունենալով, Մ. Ռիշթոֆէնի ճառը խնդրոյ առարկայ չպիտի ըլլար մեզ համար, եթէ ամբողջ քաղաքակրթութեան աշխարհի կարծիքին ուշադրութեանը արժանի խորհրդածութիւն մը չպարունակէր, թէեւ սա ալ իրաւ է թէ այսպիսի արժէք մը անպատճառ Մ. Ռիշթոֆէնի կամ Գերմանիոյ ի նպաստ հանդամանք մը ունենալու չէ։

Ինչպէս խիստ արդարացի փութկոտութիւնս մը դիտել կուտայ ֆրանսական մամուլը, վերոյիշեալ անգլիասէր դիւանագէտը յայտնելով իր ունկնդիրներուն թէ՝ Անգլիա բարեհաճած է արտօնել գերման կառավարութեան, որպէս զի պէտք պատսպարաններուն ի նպաստ, Գերմանիոյ մէջ հաւաքուած գումարները, հագուստները և կամ ուրիշ տարբեր պիտոյքները ապահով կերպով դժբաղդ պէտք մայրերուն և մանուկներուն ձեռքը հասնին, միանգամայն տեսակ մը պարծենկոտութեամբ և կարծես խղճի անդին մխիթարութեամբ մը ալ... կը յարէ թէ Գերմանիա առաջին տէրութիւնն է որ այդպիսի ձեռնարկ մը ըրած ըլլայ ի նպաստ մարդկութեան։ Ահա այս կէտն որ կը մոլորեցնէ կամ կը դայթակղեցնէ չէզոք խորհողներուն կարծիքը, որովհետեւ այդ խօսքերը իրենց արտաքին իմաստէն զատ ներքին ոգի մըն ալ կը կրեն։

Բայց ինչ օգուտ որ, —անմիջապէս ընենք դժբաղդաբար ալ — վերոյիշեալ երկու իմաստներն ալ անհիմն են։

Գերանական կառավարութիւնը, անցեալ տարւոյ դեկտեմբեր 31ին (Ք. Ե.) Հարաւային-Ափրիկէի Պէօր պատերազմարանները նպաստ ղրկելու համար պէտք եղած արտօնութիւնը խնդրած էր բրիտանական կառավարութենէն, որ յարմար դատած էր չնորհել զայն յունվար 25ին (Ք. Ե.)... (վեց շաբաթ առաջ գերման կառավարութեան տրուած արտօնութենէն)։ Ըսել է որ Մ. Ռիշթոֆէնի խօսքերը պարզապէս անհիմն են։

Երկրորդ, Մ. Ռիշթոֆէն իր տուած բացատրութեանը մէջ «Գերմանիա ոչ է տէրութենէ առաջ... մարդկութեան ի նպաստ» բառերը կը գործածէ, որով անտարակոյս կը ջանայ ապացուցանել թէ Պէրլինցիներուն օգնելը՝ մարդկութեան օգնել է։ Մենք չենք ըսեր թէ մարդկութիւնը ծառայութիւններ չի պարտիր Գերմանիոյ, քանի որ անկեղծօրէն համոզուած ենք թէ քաղաքակրթութեան յառաջդիմութեանը ոչ է կերպով ջանադիր ըլլալը մարդկութեան ճակատագրին ալ աստիճան մը բարձրել ըսել է։ Բայց եթէ կայ բան մը որուն երբեք չենք կրնար հաւատալ, այն ալ սա է թէ, եթէ Մ. Ռիշթոֆէնի համար Պօէրներուն օգնելը մարդկութեան օգնել է... այս պարագային Գերմանիա մարդկութեան ծառայողներուն ամէնէն փայլունն և արթունն եղած չըլլար, նոյն սա անմիջական պատճառաւ թէ պօէր պատսպարաններու խնդրոյն մէջ Մ. Ռիշթոֆէնի Գերմանիոյ ձեռնարկին վերագրած նախորդութիւնը իրականութենէ բոլորովին զուրկ է. երկրորդ որ հանրային կարծիքը չի կրնար մոռնալ Սէսիլ Ռոսի թելադրութեամբ ոտքիր ձէյմսընի Վիթվատերսրանտի ոսկիի հանքերը գրաւելու յանդուգն ձեռնարկին միջոցին, Վիլհէլմ Բ-ի նշանաւոր հեռագիրը, և վերջն ալ, պատերազմի սկզբնական շրջանին մէջ Հօհէնձոլլէրներու կառավարութեան չէ թէ միայն անտարբերութիւնը, այլ նախագահ Քրիւկէրին Պէրլին երթալու առաջարկին մերժումը։ Ֆրանսական մամուլին այս մասին ըրած դիտողութիւնները որքան խնդարն նոյնքան ալ ազդու են։ Ցամաքային արեւմտեան Եւրոպոյ երկիրներէն միմիայն Ֆրանսա հիւրընկալեց ծերունին Քրիւկէրը, յարգելով այս վերջինին պաշտօնական տիտղոսը։ Մ. Լլոյտ և Ցէլքասէ յիշեալը պաշտօնապէս ընդունելէ վերջ, պաշտօնապէս ալ փոխադարձ այցելութիւն տուին իրեն, մինչդեռ Բարիզի, Մարսիլիոյ և ուրիշ փոքր ու մեծ քաղաքներու մէջ պօէրասէր ցոյցեր տեղի կ'ունենային և հանգանակութիւններ կ'ըլլային։ Այս պարագաները յիշելէ վերջ, չենք կրնար հետեւաբար ինքզինքիս զսպել ըսելէ թէ՝ Ռիշթոֆէնի պաղարիւնութիւնը կ'անցնի բրիտանական համբաւաւոր ֆլեմը։

Ա. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ՅՈՐԵԼԵԱՆ ՈՒ ՅԻՍՆԱԿՆԵՐ

Յորելեան՝ որ նշանակէն Իսպէլ (խոյի եղջիւր) բառին նախնական նշանակութեամբը՝ 50 տարին տնգամ մը Հրէից մօտ հին ատենը կատարուած մեծ տօնի անունն է, երկրորդապէս կը նշանակէ «հնչող», որովհետեւ ուրախութեան համար հնչուած փողը զայն կ'աւետէր ամենուն։

Եօթն անգամ եօթը տարիներ կը բոլորուէին և այն ատեն Յորելեանական գործողութիւններ կը կատարուէին, որոնց վրայ գրէն ուրիշ առիթի թողով՝ սա միայն կ'ըսենք թէ՝ ինչպէս ամէն քաղաքակիրթ ու լուսաւորեալ ազգերու երեւելի դէպքերը, դէմքերն ու բարեգործական հաստատութիւններն ունին իրենց Յորելեաններն, մեր Ս. Եկեղեցին ալ ունի, ո՛չ միայն տարիներու, այլ և օրերու Յորելեաններ, որք եօթն անգամ եօթը եօթնեակներ բոլորելէ ետք՝ ամբողջական Յիսնակներ կը գոյացնեն, իրենց լրման օրը իբր հնչող կամ աւետող ունենալով մէկ մէկ քրիստոնէական նշանաւոր դէպքեր՝ առնուած գերագոյն Փրկչին նոբիրական կեանքէն են։

Ահա, «Օրերու Յորելեան» կրնանք անուանել հեռուեալ եօթը Յիսնակները. առաջին Յիսնակ մըն է՝ Ս. Ծնունդն Բուն Բարեկենդան. (թէեւ՝ երբ այս միջոցը քիչ մը երկարի կամ պակսի, այն ատեն Վարդավառն եւեթ և կող երկու Տաղաւարներու միջոցները կը շարժին)։

Երկրորդ Յիսնակ մըն է՝ Բուն Բարեկենդանէն (Մեծ-Պահոց միջոցը) մինչեւ Ս. Զատիկ։

Երրորդ Յիսնակ մըն է՝ Ս. Զատիկէն (Յիսնից միջոցը) մինչեւ Հոգեգալուստ։

Չորրորդ Յիսնակ մըն է՝ Հոգեգալուստէն մինչեւ Վարդավառ։

Հինգերորդ Յիսնակ մըն է՝ Վարդավառէն մինչեւ Խաչվերաց։

Վեցերորդ Յիսնակ մըն է՝ Խաչվերացէն եւեթ եկող Վարագայ Ս. Խաչէն (Եօթը շաբաթներու միջոցը) մինչեւ Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց։

—Եօթներորդ Յիսնակ մըն է՝ Յիսնակաց Բարեկենդանէն մինչեւ Ս. Ծնունդ։

Ահա 365½ օրերէ բաղկացած տարին՝ միայն 15½ յաւելուածով մը՝ եօթը Յիսնակներով՝ չրջան կ'առնէ անդադար՝ մեզ առերեսով եկեղեցական հոգեւոր դէպքերու յիսնօրեայ Յորելեաններ։ Ուստի «Յիսուն» թիւը նուիրագործուեր է, ինչպէս տակաւ կը հաստատուն յետագայ եկեղեցական բառերը, որոնք են՝ Յիսունք կամ Յիսնից, Պենտեկոստէ կամ յիսներորդ, Եօթը Կիրակիներ՝ որոնց լրումն է յիսուն, Յիսնակ և Յիսներորդաց Պահք, զոր Հրգնաւորները կը բռնէին երբեմն, իսկ Մեծ-Պահքը՝ թէեւ «Բառասնորդաց» կը կոչուի, այն ալ՝ սակայն՝ եօթը շաբաթէ կամ յիսուն օրէ կը բաղկանայ՝ բաղկացնելով բարեպաշտներուն Յորելեանը, որու լրումին՝ կը հնչէ աւետիս Փրկչական Յարութեան, երեւելագունին աշխարհային դէպքերու։

Իսկ վերջերս սովորեցան մարդիկ այդ Յորելեանին բուն արժէքը՝ 50 տարին՝ մինչեւ 40-30-25 ի իջեցնելով Յորելեաններ կատարել՝ աշխարհային երեւելի եղելութիւններու, նշանաւոր անձերու, հանրօգուտ հաստատութիւններու և ուրիշ պատմական կամ մարդասիրական անցքերու համար։

Կելէղոլու... ՄԱՐԱՐԱՍ

ԹԱՏՐՈՆԸ ԴԱԼԻԱՌԻՆ ՄԷՋ

Գաւառական կեանքը՝ մանաւանդ ձմրան ամիսներու մէջ, կարծուածէն շատ աւելի տափակ ու միօրինակ է. ցրտագին եղանակին պատճառաւ արտաքին հաղորդակցութիւնները խզուած մնալով երկար բարակ նախաբաններու, հարցուց գինեվաճին.

—Ինձի նայեցէք, աղուորս, ծառայութիւն մը պիտի խնդրենք ձեզմէ...

—Երկու, եթէ կարելի է։

—Միշտ սիրալիր, անանկ չէ՞... լաւ ուրեմն, ահաւասիկ... հոս բնակող բանջարավաճառներուն մէջ կը ճանչնա՞ք Քարդուա անունով մէկը...

—Քարդուա՞... բայց այո՛... զոքանչիս հին յանախորդներէն մէկն է... կարծեմ հիմա ալ հոս պիտի ըլլայ...

—Օ՜ֆ, վերջապէս, աղաղակեց նախկին քննիչը... ալ բացուեցաւ բաղդերնիս... կրնա՞նք խօսիլ հետը...

—Այո՛, հիմա արթնցած ատենը քովը երթամ, և ըսեմ որ զինքը եկեր կը փնտռեն...

—Հիանալի... և քանի որ այդչափ սիրալիր վարուեցաք հետերնիս, կ'ուզէ՞ք պարոնին ցուցնել ննջասենեակը...

—Յօժարակամ...

Վարպետը յարկ մը վեր հանեց զիրենք, և կամաց մը դուռ մը բացաւ, յանախորդները չարթնցնելու համար...

Կանթեղի մը լոյսով, Տէրվալ տախտակամածին վրայ տեսաւ երիկ մարդեր ու կիներ, խառնիխուռն պառկած յարդանկողիններու վրայ, որ հիշդ կը նմանէին պահեստի զինուոր հաւաքելու ատեն զօրանոցի տեղերու մէջ ատենց տրուած յարդէ անկողիններուն. բոլոր ատենք վրանին ծածկած էին գորշագոյն վերմակներ, կամ կոչտ գծաւոր կերպասէ հատ ծածկոցներու մէջ փաթթուեր էին։

Անչուշտ ասիկա շատ հեռու էր հանգստաւէտ ըլլալէ. բայց բոլոր այս մարդիկը, մինչեւ Հալերը գալու համար քալած երկար ճամբաներէն յոգնած, այնչափ հանգիստ կը քնանային հոս, որչափ ամէնէն փափուկ անկողիններու մէջ, ու ինաւ անհանգիստ չէին ըլլար այս բաւական ընդարձակ սրահին մէջ, իրենց քով քովի դիզուած մարմիններէն բուրող ուժգին հոտէն։

Հոս, քանի մը սուով, կապզուրիչ քուն մը կը քաշէին, տաք ապուրը և աւանդական գաւաթ մը գինին խմելէն յետոյ, որ իրենց կը մատուցուէր ճաշարանի տեղ ծառայող դեռնայարկի սրահին մէջ։

Լէրիլ իր ընկերոջը բացատրեց թէ, Ներքնատունը այս կերպ հաստատութիւններու դեռ մնացած երեք հատէն մէկն էր, ի մեծ դիւրութիւն այն դիւղացիներուն, որ հոս, եթէ ոչ այնչափ ընարիր, սակայն լաւ կերակուր մը և հանգիստ ննջարան մը կը գտնեն ծիծաղելիօրէն ամսական գինով մը...

Այս այցելութենէն յետոյ ներքնատուն իջան։

Սանդուղին վրայ, Տէրվալ, որու իմաց արուած չէր, գլուխը զարկաւ կամարին... և իր տափակցած գլխարկը մինչեւ ականջները իջաւ...

Վարը, ինքզինքին կը գտնէին տեսակ մը պզտիկ նախասենեակի մէջ...

Տաք օդ մը իրենց երեսին զարկաւ...

Անցան երեք կամարակապ սենեակներէ, ուր կոչտ սեղաններու առջեւ նստած խմողներ, տառեխներու պէս քով քովի սեղմուած՝ գարեջուր, սուրճ կամ գինի կը խմէին...

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՈՆԸ (59)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

ԴԱ.

ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԵԱՆ ՕԹԷԼԸ ԵՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐՈՒ ՆԵՐՔՆԱՏՈՒՆԸ

Հալերու Ներքնատունը, ինչպէս կը կոչեն զինքը միւս անունէն աւելի, երկու նպատակի ծառայող տուն մըն է։ Վրայի յարկը բանջարավաճառներու համար ճաշարանի և օթէլի տեղ կը ծառայէ։ Այս ամենաոգտակար հաստատութիւնն է, Բարիզի ուտելիքը բերող աշխատաւորներու...

Գետնին տակ գետնափորներուն մէջ են ամթէօռներու նուագածուական խումբին, որուն դաշնակ մըն ալ կ'ընկերանայ, սրահները։

Երկու մարդիկը մտան դեռնայարկի սրահը և վարպետը, դեռ պատանի մը, առողջ ու զուարթ, ընդառաջ եկաւ իրենց։

Քունիչը ճանչցաւ.

—Վա՛յ, հայր Լէրիլ... ի՞նչ հով փչեց։ Երկար ատենէ ի վեր չենք տեսած ձեզի...,

—Է՛հ, հանգստեան կոչուելէ ի վեր, գիտէ՛ք... ալ գիշերները չեմ թափուիր... տարիքս չի ներեր կոր...

Պարապ սեղան մը կար... ոտիկանը մէյմէկ դաւաթ հրամցուց ամէնուն և առանց երկար բարակ նախաբաններու, հարցուց գինեվաճին.

—Ինձի նայեցէք, աղուորս, ծառայութիւն մը պիտի խնդրենք ձեզմէ...

—Երկու, եթէ կարելի է։

—Միշտ սիրալիր, անանկ չէ՞... լաւ ուրեմն, ահաւասիկ... հոս բնակող բանջարավաճառներուն մէջ կը ճանչնա՞ք Քարդուա անունով մէկը...

—Քարդուա՞... բայց այո՛... զոքանչիս հին յանախորդներէն մէկն է... կարծեմ հիմա ալ հոս պիտի ըլլայ...

—Օ՜ֆ, վերջապէս, աղաղակեց նախկին քննիչը... ալ բացուեցաւ բաղդերնիս... կրնա՞նք խօսիլ հետը...

—Այո՛, հիմա արթնցած ատենը քովը երթամ, և ըսեմ որ զինքը եկեր կը փնտռեն...

Անչուշտ ասիկա շատ հեռու էր հանգստաւէտ ըլլալէ. բայց բոլոր այս մարդիկը, մինչեւ Հալերը գալու համար քալած երկար ճամբաներէն յոգնած, այնչափ հանգիստ կը քնանային հոս, որչափ ամէնէն փափուկ անկողիններու մէջ, ու ինաւ անհանգիստ չէին ըլլար այս բաւական ընդարձակ սրահին մէջ, իրենց քով քովի դիզուած մարմիններէն բուրող ուժգին հոտէն։

Հոս, քանի մը սուով, կապզուրիչ քուն մը կը քաշէին, տաք ապուրը և աւանդական գաւաթ մը գինին խմելէն յետոյ, որ իրենց կը մատուցուէր ճաշարանի տեղ ծառայող դեռնայարկի սրահին մէջ։

Լէրիլ իր ընկերոջը բացատրեց թէ, Ներքնատունը այս կերպ հաստատութիւններու դեռ մնացած երեք հատէն

ձայն։ Երկու տարիոյ մէջ կը գոյանայ հաշտութիւն մը, սակայն առ՛որ հերոսուհին արդէն անճողոպրելի հիւանդութեան մը աւարը ըլլալու դատապարտուած է։ Ամուսինը կը համզուի թէ ինչ մեծ ոճիր է կինը իր անհամեմատ ձիրքերով բաղդատութեան դնել թեթեւաթարոյ պէրուհիի մը հետ. սակայն չատ ուշ, հերոսուհին օրերը համրուած էին. ու հակառակ խնամոյ ու հոգածութեան՝ թարմ տարիքի մէջ կը թողու կեանքը, անմխիթար սուգի մէջ թողլով ծնողքը ու ամուսինը. սա անսփոփ ու ցաւատանջ վերջ կուտայ ընդհուպ իր կեանքին։

Պէտք է տիրել հօս թէ կանանց դերը կատարողներ այրեր էին դարձեալ, դաւառացիին դերասդածութիւնը չվիրաւորելու համար, քանի որ նախապաշարումի և ամօթոյ քողը պատռել ոճիր մըն է անոր համար։

Թատերախաղի գլխաւոր դերակատարներն էին՝ Բարսեղ էֆ. Բէշիշեան որ սքանչելի կերպով պատկերացուց ուխտադրուժ ամուսնոյ մը գրաւած դիրքը՝ հանդէպ իր կնոջ, այնքան բազմազգի և կնճռուտ դեր մը կարենալ կատարելու համար մանակի տազանդ և յարմարութիւն պէտք էր։ Գրիգոր էֆ. Ալչճեան հերոսուհին էր. Սերոբէ էֆ. Պող Յակոբեան դայեակը, եւն. եւն. իւրաքանչիւրը առաւել կամ նուազ յաջող կրցան կատարել իրենց ուրոյն դերը։

Արդար իրաւունքով կը սպասուէր որ ի նպաստ ազգային նորակազմ մանկապարտէզի տրուած այսքան անձնուէր ջանքեր փափաքելի հասոյթով մը պսակուէին, սակայն ցաւ է ըսել թէ շատ ոչինչ բան մըն էր հասոյթը, զոհողութեանց բաղդատմամբ։

Եթէ մթիթարական պարագայ մը կայ, սա է թէ, եթէ հասարակութիւնը գիտցաւ ներհուն կերպով նիւթի ոգւոյն թափանցել, իր կեանքի ճշդրիտ պատկերացումը տեսաւ բեմին վրայ։ Ամուսնական կեանքի մէջ լռելեայն տանջուող մտրմոքող սրտի մը դառն աղաղակն էր զոր հերոսուհին այնքան արտայոյզ կը ներկայացնէր։ Եւ միթէ համախմբուած հասարակութեան մէջ քիչ կային այդ տիպարները, ընտանեկան կեանքի զոհեր, որոնց կեանքը մութ և անել կացութեան մէջ մնալու դատապարտուած է ուխտադրուժ և անպարտաճանաչ ամուսիններու դատապարտելի և անարգ վարմունքին հետեւանքով։

Թալաս ՄԱՔՐԻՆԷ

ԳՐԶԻ ԼՈՒՐԵՐ

Պամպարակ խաթունի մը և զարգացեալ ոսկերիչ երիտասարդի մը միջեւ.

— Դուրսմ միւսիւ Համբիկ, դուն փոյլջը ես, կենդ գիտես սանկ բաները. հաւկիթին ալաֆրական ի՞նչ է։

— «Էօֆ» կ'ըսեն.

— Եա... էյ հապա «բուֆ» կ'ըսեն նէ ան ի՞նչ է.

— Ան ալ Ինկլիզէ ուռիլ կը նշանակէ.

— Ֆա չըսե՞ս ես ամառ տաքէն նեղուած ատենս «Էօֆ, բուֆ» կ'ըսեմ նէ Ֆրանսէօ, Ինկլիզէ կը խօրանամ եղեր տէ հէր Խոլոր չուենիմ հէ։

ՊԱՒՂՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԵԷ

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ՆՕԹԱՍԸ. — Բուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի՝ 1901 սէնէսինէ թանզիմ օլունան Բէքին բրօթագօլընը իմա թիմիշ օլան հիւքիւմէթլէրէ Ինկիլթէրա-Ճաքոնիա իթթիֆագընտան պահիս օլմագ, վէ Զին վէ Գօրէ ումուրընա միթէալիզ պաղը պէհանթը հավի պուլունմագ իւզրէ պիրնօթա թէպլիզ իթմիշլէր տիր քի, սուրէթի չու տըր։

«Ֆրանսա վէ Բուսիա միթթէֆիգ տէվլէթլէրի՝ 1902 սէնէսի յունվարընընա 30ընտա ագա իտիլէն Ինկիլթէրա-Ճաքոնիա իթթիֆագընը, վէ պու իթթիֆգընտան Ագասի Շարգտա «Սթաթուգուօ»նընդ մուհաֆազասընա, ումումի սուլհ վէ միւսալէմէթին իտամէսի իլէ թէճարէթ վէ սանաեի պիմիրմէկ մէտէնի տէվլէթլէրէ աչըգ պուլունան Զին վէ Գօրէ հիւքիւմէթլէրէնին իթթիֆալ իյիէթինի մուհաֆազանա մաթուֆպուլունտուղընը նազարը ազգաթա ալարագ, վէ չիմտիկէ զատար պիր գալ տէֆա պէհան վէ իյգան իտիլէն վէ Ագասի Շարգտագի թալիթիգալարընընն էսասընը թէչքիլ իտէն մէսլէքին մէգքիւր իթթիֆանամէ իլէ գուվէթէ պուլուտուղընը կէօրէրէք, ֆէվգէլատէ մէնհունիյէթ կէօսթէրիրլեր։

Հէր իքի հիւքիւմէթ՝ մէգքիւր իթթիֆանամէ շարթլարընընն միթէկէր թուրթուլմասը՝ Ագասի Շարգտագի խուսուսի մէնֆաաթլարը իչուն տաքի թէէմինամ թէչքիլ իտէէնի ֆիքր վէ զանընընա տըրլար։

Տիկէր պիր տէվլէթին թէարրուզը հալընտա — քի մէրկէզին թէմամիյէթը միլքիյէսինի վէ թէրազգըսընը թէհլիքէէ մարուզ գալը — հէր իքի տէվլէթ՝ խուսուսի մէնֆաաթլարընը հէր տիւրլիւ թէհլիքէտէն մուհֆազա իչուն լազըմ կէլէն թէտպիրլէրէ միւրաճաաթ հագգընը մուհաֆազա իտէրլէր։»

Բուսիանընդ էյմամ կազէթասը՝ «Ժուրնալ տը Սէնթ-Բէթէրսպուրկ»՝ պու նօթա հագգընտա եազմըզը պիր պէնատէ տէէօր քի.

«Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթէրա իլէ Ճաքոնիա արասընտա ազա իտիլէն մուգավէլէնամէկի քէմալը սիւքիւնէթլէ թէլագգը իտէր։ Ագասի Շարգ իդթիշարթընը թա զուհուրընտան չիմտիկէ գատար Բուսիա հիւքիւմէթինէ թագիպ էյլէտիրի բօլիթիգանընն էսաս վէ շարթլարը տէեէյվէմիշ տիր, վէ պունտան ասնրա տա տէիշմէկէէ տիր։ Բուսիա, տսամ վէ զօհչուսը պուլունան Զին իլէ Գօրէնին իսթիդլալ վէ թէմամիյէթը միլքիյէսինի մուհաֆազաա սօն աէրէէ արզու քէշ տիր։ Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ագասի Շարգտա «Սթաթուգուօ»ընն վէ ումումի սասեիին մուհաֆազասընը արզու իտի։ Սիպէրիա պէօեիւք իսթթընը ինչասը՝ վէ Ագասի Շարգտա սէնէնին 12 այընտա պուզտան արի օլան Բոյ-Արթիւր՝ մէգքիւր հավալիտէքի բուս թիճարէթ վէ սանաեինին թէրազգըսընա մէտար օլմագտա տըր։ Շու հալտէ, մէգքիւր հավալիտէ միչքիւթ չզգարմագ՝ Բուսիանընն մէնֆիիինէ մուվաֆիզգ տիւչէր մի,

Բուսիանընն էօթէէտէն պէրու թագիպ իթտիեի սուլէթբէրվէրանէ արզուլարընն թէէմին վէ թագվիյէսինէ մէտար օլաճաղը չիպէտէսիզ պուլունան Ճաքոնիա Ինկիլթէրա իթթիֆագընը՝ Բուսիա հիւքիւմէթինէ հիւնը սուրթլէթ թէկագը իտիլէճէք տիր։ Պաղը սիեասի մահֆիլէնէ չզգան բիվանէթլէրէ վէ էճնէպի կաղէթալարտան պազըլարընընն նէչրիյեթընա գարշու, Բուսիա հիւքիւմէթինին պու պապտաքի մէսլէքի՝ հէր տիւրլիւ չիպէտէն վարէսթէ տիր։»

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ. — Ավսթրիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա պիր թիճարէթ մուգավէլէնամէսի ագաը զրմինընտա միւհիմմ միւզաքէրաթ ճէրէեան իթտիեի, հաթթա պու պապտա իքի թարաֆ արասընտա իթթիլաֆ տասի հուսուլէ կէլտիեի բիվանէթ իտիլմէքտէ իսի իսէ, էլեվմ Բօմա սիեասի մահֆիլինընդէ վէրիլէն մաբմաթա նազարէն, պէօյէ պիր իթթիլաֆընը ասլ ու էսասը նօգ տը։ Շիմտիլիք, կալընը իթթիֆագը միսէլէսէ մէնսուպ հիւքիւմէթլէրին հէր իչիւնին իլէրուտէ թիճարէթ բուլթիգալարընը տահա զիեատէ թէվսի իթմէք էմէլինէ պուլունտուղլարը մալիւմ տիր։

Ատրիաթիգ տէնիզինէ Ավսթրիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրինին մալիք պուլունտուգլարը գարշըլըգը մէնֆաաթլարը թէէմին իթմէք իւզրէ, մէգքիւր իքի հիւքիւմէթ արասընտա միւհիմմ միւզաքէրաթ ճէրէեանիթտիեի՞նէ էօյլենմէքտէ իսէ տէ, պու բիվանէթ տասի բէսմի սուրէթտէ թէքզիպ իտիլմէքտէ տիր։ Զաթէն պու մէսէլէ՝ եանլըշ սուրէթտէ անլաշըլմըշ տը։ Պէրլին կաղէթալարը իլէ Միլանտա նէչր օլունան «Քուրրիեէ տէլլա Սէրա» կաղէթասը տասի պու մէսէլէեի եանլըշ սուրէթտէ թէկիսիր իտէրէք, պիր թագըմ եանլըշ նէթիճէլէր չզգարեօր։ Ավսթրիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրինին սիեասի մէսլէքի էյիճէ թէտգըգ իտիլէճէք օլուրսա, հէր իքի թարաֆ արասընտա զաթէն սամիմանէ միւնասէպաթ մէվճուտ պուլունտուղունտան, եէնիտէն պիր հիւնը իթթիլաֆ հուսուլէ կէլմէսինէ ասլա մահէլ օլմատընը անլաշըլըր։ Ֆիլվազը Ավսթրիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրի՝ Սարիաթիք տէնիզինէ այնը մէնֆաաթլարա մալիք պուլունտուգլարընտան, հէր իքի թարաֆ արասընտա զաթէն պիր իթթիլաֆ ճարի օլտուղը չիպէտէսիզ տիր։

ԳՈՒՇԼԱՌ ԳՕՆԿՐԷՍԻ. — Գուշլարը մուհաֆազասը իչուն, Բարիզտէ իւնիգատ իտէն պէյն էլ միլէլ գօնկրէսէ, ախիրէն Թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէ՝ պունտան պիր գաչ կիւն էվվէլ իմզա իտիլմիշ տիր։ Գօնկրէսէ՝ Ֆրանսա, Արմանիա, Ավսթրիա, Մաճարիսթան, Սրանիա, Սվիչերա վէ Բօրթուկէզ հիւքիւմէթլէրի իշիրաք իթմիշ իտի։

ՐՈՒՄԱՆԻԱՏԱ ՖԷՃԻ ՊԻՐ ԻՆԹԻՀԱՒ.—Ռումանիատա Եաշ շէհրի էհալիսինէն Հանվէնթօպ իսմինտէ պիր գատտա թէկեիրը գուվվէթ վէ սաթվէթինէ մէտար օլմագ իւզրէ, Էվրօբա տէսթիկտանլարընա Ձ ատէտ գրուազէօր ինչասը սիբարիշ պուլրուլմուշ տը։

ՆԷՎՐՈՒԶ միւնասիպէթի իլէ, էվվէլքի կիւն Իրան սէֆարէթխանէսինին տահիլի վէ խարճի եէվմը մէզքիւրէ մասուս օլարագ, բէք բարլագ սուրէթտէ տոնանթըլմըշ վէ զաեէթ միքէմմէլ լէսմը գապուլ իճրա իտիլմիշ տիր։

ՊԱԼԷՐՄ բաղարընտա մուզաեերը նըզամ հարէքէթէ իճթիսար իտէն թավուգճուլարտան էն աղը տէրէճէսինտէ ճէզան նագտի ալընմըշ տը։

ԹԻԹԻՒԻՆ մահուլաթըմըզ հագգընտա Սէլանիքտէն չաեանը մէնհունիյէթ խապէրլեր ալընբեօր։ Հէր թարաֆտա թիթիւն եէթիշտիրմէք իչուն պէօեիւք պիր հէվէս ուեանմըշ տը։

ԲՕԼԻՒՕԶ թարաֆլարընա եաղան գար՝ Ձ մէթրօ եիւքսէլմիշ տիր. եօլլար գաբանմըշ վէ պիր չօգ զէյթուն աղաճը զարարա օղրամըշ տը։

ՄԻՏԻԼԻՆԻՆ հավա կաղը իլէ թէնվիրիսէ պաչանմըշ տը։

ԷՐԶՐՈՒՄՏԱ զելզելէ թէէսիրիյլէ եըգըլմըշ օլան պիր չօգ էպիդիէնին ինչասը իչուն, չօգ իշ աչըլարընտան, իւնիֆօրմաեը մահղա Ինկիլիզ գօմանտանլարընը իղթալ իթ ռէքիւզրէ կէյմիշ օլտուզլարընը սէօյլէտիքտէն սօնրա, հէր նէ օլուրսա օլսուն, Պօէր ասքէրինին Ինկիլիզ օրտուսընը շաչրթմագ իչուն էօթէէտէն պէրու մուխթէլիֆ տէսիսէլէր իրթիքեասընտան չէքինմէմէլէրի՝ գուվվէթլի տեւիսէր իլէ միասպէթ պուլունտուղունը, վէ պու իսէ հարպ գանունլարը նօգթան նազարընտան պէսեիւք պիր ճիւրմ թէչքիլ իթտիեիի տէրմէկեան էյլէմիշ տիր։

ԳԱՆԱՏԱ ՎԷ ԱՎՍԱՆԻԱ. — Գանատա մալիյէէ նազարը՝ էֆրէնտի 17 մարտ թարիխինէ, Դանատա պիւտճէսինի բարլամէնթօսա թագտիմ իթմիշ տիր։ Պու մուճասիպէթլէ, նազարը մրշարիլէյ՝ Ավսթրա իլէ Դանատանընն միւնասէպաթընտան պաս իլէ, Գանատանընն թրճարի վէ մալիյէէ մէվգբինէ Ավսթրա թարաֆընտան զիեատէթ իլէ էէմմիյէթ վէրիլմէսի՝ տըգգաթա չաեան սլտուզունու պէեան իթմիշ տիր։

Մուխալիֆ ֆէրգա բէրսի՝ Ավսթրանընն Գանատա մանուալաթ վէ մամուլաթը հագգընտա իթթիլազ իթտիեի թէսպիրլէրէ մուգապէլէթէս, Գանատանընն տասի լազըմ կէլէն թէսպիրլէրէ թէվէսսիլ իթմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տը։

Հիւքիւմէթ թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապտա, Դանատա՝ Ավսթրանընն նազարը տըգգաթընը հագգաթը հալէ ճէլգ իթմէտէր տիկէր թէտպիրլէրէ թէերճրն իթտիեիի, վէ Ավսթրա իլէ թրճարի մուանէտէսինի թէմամտա իթմէքէլէ մէնֆէրիրի մուհաֆազա իտէճէէրինի վէ Ավսթրանընէ Իտալիա արասընտա իլէ արասընտա թրճարի պիր մուանէտէ պուլունմասընընտան, Գանատանընն մամուլաթ. վէ մանուալաթընը ազդը կիւմրիւք թարիքէսինէ թապի թուրտուղը, վէ Գանատանընն Ավսթրա էմթէսաընը թէկաղիւլի պիր թարիքէսէ թապի թուրտաղը. հագգընտաքի զանընը էտասընը օլտուզունը, վէ Գանատա. հիւքիւմէթի՝ էճզասընտան պուլունտուղը Ինկիլիզ իմբէրաթօրլուղընընն տէկէր էճզասընա գարշու կէսսէրտիսի միւսատատաը՝ թապի Ավսթրանա պաս իտէէճէճինի վէ Ավսթրա իլէ «էն զիեատէ մագնարը միւսատատ»դգարտէսի տարիէսինտէ թիճարի մուանէտէ ագտընա հալընը օլտուզունու սէօյլէմիշ տիր։

ԳԱՆԱՏԱ ՊԻՐԻՏՃԷՍԻ. — Գանատա մալիյէէ նազարը՝ մէգքիւր մէմլէքէթ պիւտճէսինի բարլամէնթօսա թագտիմ իթտիեի սրբատա, կէյէն սէնէքի պիւտճէսինին թարիխտէ էմսալը կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ բարլագ օլտուզունը սէօյլէմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԸ

BOURSE DE PARIS

22 Մարտ 1902

Ֆրանսըզ էսհամը	(3% Français)	100	60
Ռէյժի	(Tab. Turcs)	323	—
Գօնսոլիտ.	(R. Turque D.)	25	90
Շըմէնտֆէր	(Lots Turcs)	115	25
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	561	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	143	

ՏԱԼԻԼԻՅԵԷ

ՏՕՆԱՆՄԱԼԻ Հիւմաեուընն պիր գաթ տահա թէկեիրը գուվվէթ վէ սաթվէթինէ մէտար օլմագ իւզրէ, Էվրօբա տէսթիկտանլարընա Ձ ատէտ գրուազէօր ինչասը սիբարիշ պուլրուլմուշ տը։

ՆԷՎՐՈՒԶ միւնասիպէթի իլէ, էվվէլքի կիւն Իրան սէֆարէթխանէսինին տահիլի վէ խարճի եէվմը մէզքիւրէ մասուս օլարագ, բէք բարլագ սուրէթտէ տոնանթըլմըշ վէ զաեէթ միքէմմէլ լէսմը գապուլ իճրա իտիլմիշ տիր։

Պուլգարիտէ նազարը Մ. Պրոտրիք՝ մուճասիլէրէ վէրտիեի ճէվապտա, մէտէնի տէվլէթլէր արասընտա ճարի օլան հարպ գավանինի՝ Ինկիլիզ ասքէրինէ մասուս «խաքի» իւնիֆօրմաեի կիւյմիշ Պօէր էսիրլէրինին հարպ տիվանը հուզուրընտա ժուհաքմէ իտիլէրէք, գուրշունա տիպիլմէրինի խսթիլզամ իթտիեինի, վէ զաթէն Լօրտ Քիչնէրին տէ պաղը ահվալտէ պու ճէզաեի թապիգ իթմիշ օլտուզունու պէեան էյլէմիշ տիր։

Պատէռու, գամարա ազասընտան Մ. Տիլէօն՝ Պօէր նըզամիյէէ ասքէրինին «խաքի» իւնիֆօրմաեի Ինկիլիզ ասքէրինէն էվվէլ կէնուպ կէյմիտիքէրինի սիւալ իթտիեինէ, Մ. Պրոտրիք տասի ճէվապէն, պու խուսուս տօղրու օլսա պիւէ, Պօէրլէրին իրթիքեաց իթտիքէրի հիյէեի ասլա թախիֆի իտէմէճէեինի, վէ զաթէն պու «խաքի» իւնիֆօրմա՝ Ինկիլիզ ասքէրինէ մասուս օլուզ, Պօէրլէր անլարան զապթ էյլէտիքէրինի վէ Պօէրլէրին մէգքիւր Պիթլիս, Վան վէ Էրզինճանտան ամէլէ վէ ուսթալար ճէլզ իտիլմիշ տիր։

ՃԷԶԱԻԻՐ Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի պաղլարընա արզ օլան խասթաւէրը Թէտավիսինի պաղճըլարա էօյրէթմէք իւզրէ, Իզմիրտէն մէէմուրը մախսուս կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ պիր գլաղուզ ուշ բօսթաճը իտաբէսի թէէսիս օլունվէվ տը։

ՍԻՍԱՄ պէյի Մավրօեէնի պէյ էֆէնտի հալրէթլէրի՝ բէնչչէնպի՝ կիւնի մահէլը մէէմուրիյէթինէ մութէէճճիրէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԱԳՃԷ ԱՊԱՏ գազասընտա 23 ատէտ ախչապ քէօրիւնին ինչասթը իթմալ իտիլմիշ տիր։

ՄԻԼԷԹ ըրմազընտա պիր քէլէկէ բաքիպ օլմուշ օլան 16 քիշի՝ ըրմազա տիւշիւպ, Չալ ղարգ օլմուշ տը։

ՇԻՊԻՆ ԵՎ ԴԱՎՄՏԱ վուգու պուլան պիր եանկընտա 19 քիշինին եանտը՝ Մըսըրտան եազըլըեօր։

ՍՕՖԻԱՏԱ Մուսէվի պիր պանքէ՝ 4 չեիր թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ տիր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՅՆԷ պանգասը՝ պու սէնէ հասէ պաշընա 50 ֆրանգ թէմէթիւ տաղըթմաճագ տը։

ՃԻՐՄԱՅ կիւնքի ՍէլամԷԷգ բէսմը ալիսիսէ սասքիրը Շանասկէ չեքէր թէվգի իտիլմիշ տը։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՆՃԱ լիմանը չիրքէթը ինչարյէէ՝ 8,000,000 ֆրանգ սէրմասէ իլէ թէչէքքիլ իթմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐ էմթասի էճնէպիյէ կիւմրիւերընն կէչէն սէնէքի հասելաթը՝ էվվէլքի սէնէքի հասելաթընտան 1377 լիրա ֆազլա իլէ 241,069 լիրաեա պալիզ օլմուշ տը։

ՊԷՇԻՆՃԻ տարէ տախիլինտէքի ֆէչէրլէրին նօգսանը՝ իքմալ իտիլմիշ տիր։

ՀԱԼԷՊ վիլայէթինին պու սէնէքի մահսուլաթը՝ կէչէն սէնէնին քիչնէն տահա վիեասէ կըվէչ կէօրիւնմէքտէ իմիշ։

ՐՈՒՍԻԱ ճիւքիւմէթի՝ Պաղտատ միւվէրէտաթընա վաղ իթտիեի գարամթանը գալտըրմըշ տը։

ՏԷՐՍԷԱՏԷԷ էճալիսի թարաֆընտան Հիճազ տէմիր եօլունա թէրք օլուսաաւ գուրպան տէրիլէրինիս պէէքլի՝ 3000 լիրա թախսին օլունմագտա տը։

ՍԷԼԱՆԻԿ պանգասընն 12սնի սէնէսի իթթիմաը ումումիսի՝ ապրիլին 7սնի կիւնի Սէլանիքտէ պանգա մէրքէզը իտարէսինտէ ագտ օլունմագ իմիշ։

«ԼԷՎԱՆՏ ՀԷՐԱԼԴ» կաղէթասը՝ աթիսէքի մէքթուպը նէչր իթմիշ տիր։

Կաղէթանըզ վասթասընյա, Պէյօղլու տարիէի պէէնտիրէէսինէ խիթապէն, չու տէօրթ սիւալը իրտա իթմէքլիեիմէ մուսասաեէ պուլրուլմասը թէէմենի օլունուր։

1. Եաեա գալաբրբմալարը բիտատ օլանլարընն կ'չէսկսի իշո՞ւն մը, եօգսա, լուսթաճը, սիսիթճի վէ սաիրէնին օթուրմասը իշո՞ւն մը կարըմը տը։

2. Խանէլերինէ կազ վէ եա սու իսալէ իթմէք իւզրէ, գալարբրմալարը պօզարագ, պօրուար թէֆիրէ իտէն խանէ սահիպլէրի՝ էհալիսին պիր գազեա օղրամասընը մէնն իչուն, պազմուշ օլտուզլարը գալարբրմալարը թամիրէ սէֆարտ տէնի՞լ մի տիր։

3. Թէրէ Պաշը պաղչէսինին քէօշէսինտէ պուլունան թիթիւնճի տիւքքանընը գալարբուպ տա պաղչէնին էօնիւնտէ պուլունան եաեա գալարբրմընը Բէրա Բալասա գատար թէմամտա իթմէք վէ պու սուրէթլէ, Պէյօղլունընն էն թէչիքճի մահէլի պուլունան պուրասընը գաեբրմագ միմքին տէեի՞լ մի։

4. ԹէրէՊաշը ճատտէսինտէ պուլունան աղաճլարը պուտաեան զաթ՝ եէրէ տիւշմիշ օլան տալ բարլարընը օրատան գալտըրարագ, պիր գազա վուրընը մէնն իտէմ՞գ մի.

Մէզքիւր պէէտիյէէ տարիէսի՝ զիքր օլունան սիւալլարա սուրէթը միւնասիպէտէ ճէվապ իթտասընա հիմմէթ իտէր վէ ճիւղի պիր մասրաֆ իսթիեար իտէրէք, եօլսուզլուգլարը օրթ ատան գալտըրաճագ թէտապիր իթթիխազընա միւսարաաթ էյլէր իսէ, Պէյօղլու սէքէնէսինի մինէթտար իտէր։

Պալէատէքի ֆըգրաեը իգթիպաս իտէն «Մալիւմաթ» բէֆիգըմիզ՝ աթիտէքի բէք մուվաֆրգ սաթէրլարը իլավէ իթմիշ տիր։

Եա օգավէլէրին էօնիւնտէքի ատատիա վէ մասա եըզընընընտան նիչո՞ւն պաս իթմէտինիզ. պունլար՝ կէլէէն կէչէնի իչղալ իթմէսօ՞ մը։

ԿԱԼԱԹԱՏԱ Դալաֆաթ եէրինտէ «Ալլան Ֆիրիմ» սէֆինէսինտէ 10 արշընն եիւքսէքլիքտէքի սէրէնտէն Մամուտ իլէ Մուսթաֆա իսմինտէ Ձ թահիլիա, Մահմուտ վէֆաթ իթմիշ Մուսթաֆա իսէ, վիճուտինին չզգեէրլէրինտէն թէէլիքէլի սուրէթտէ եարալանմըշ վէ սօնրա օտա վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԹՐԱՄՎԱՅ ԳԱԶԱՍԸ.—Տիւնսաաթ ալթը պուչուգտա կալաթա թրամվայ արապալարընտան 18 նիւմէրօլու արապա՝ Եէնի-Եօլտա թէրսանէ ճատտէսինէ կէչմէքտէ օլան էսթէր Գօյէն նամընտա պիր գաարընն իքի եաշլարընտա վիթալի նամ օղլունու հէման չիյէմէք իւզրէ իքէն, Ագապ գարուսը մէվգբի բօլիս չավուշը Տաշիսթանը Մէէմէտ էֆէնտի թարաֆընտան սալիմէն գուրթարըլմըշ տը։

ԹԱՀՍԻԼԸ ԷՄՎԱՆ ՆԸՉԱՄՆԱՄԻՍԻ

Սէքիզինճի մատտէ. — Վիլայէթտէ տէֆթէրտարը վիլայէթին ըրեասէթի ալիմընտա իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրի ազասընտան պիրէր զաթ վէ էլվիյեէտէ մուհասպէտինին բիեասէթի ալիմընտա քէպալիք իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրինին պիրէր ազասընտան վէ զազալարտա մալ միւտիրինին թահթը բրեասէթինտէ իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրինին պիրէր ազասընտան վէ սէրթահսիլատարտան միւրէքքէպ պիրէր գօմիսիօն պուլունանճագ վէ պու գօմիսիօն՝ լա ազալ հաֆթասա իքի տէֆա իսթիմա իտուլ, միւնասաբէէն թահսիլաթ իշլէրի իլէ իշթիղալ իտէճէք տիր։

Տօգուզունճը մատտէ. — Ժանտարմալարընն մուամէլէթը թահսիլիյեէէ միւտաֆէլէէրի՝ գաթիյեէն մէմնու տիր։ Ասճագ լէտէլէճէճ գօմիսիօնլարընն թալէպի իլէ դրէրլէրէ, մուհաֆազա իչուն թահսիլտարատա ժանտարմա էֆիցատը վէ լճապը հալինտէ զապթի թէրթիգ օլունճագ տը։ Թահսիլտար մարիֆէթի իլէ մէտեունլարա թէպլիզ օլունճագ ճէլզկանէրէ տաւմը իթտաթ կէոսթէրէնէր տասի ժանտարմա վէ բօլիս մարիֆէթի իլէ գօմիսիօնլարա ճէլզ վէ իշար իտիլիր։

Մուռնճը մատտէ. — Թահսիլտարլար իլէ թահսիլաթ միւֆէթթիշլէրինին քէօյլերտէ պուլունտուզլարը միւատէթճէ, քէօյլու թարաֆընտան պիր օտա իրտէ օլունճագ տը։ Անճագ պունլար՝ քէնտիլէրին վէ հայվանլարընն եէկեճեքլերի պիլ ումում էշանին պէտէլինի ատապլանա թէէսիսիեէ մէճպուր տըրլար։ Խիլաֆը հարաքէթտէն սօլաեը-ճէզա գանունամէի Հիւմանունունընն 111ինճի մատտէսինէ թէվֆրգան միճագաթ օլունուր։

Օն պիրինճի մատտէ.—Թահսիլտարլար իլէ միւֆէթթիշլէրէ, էսմանը մուգասսամէն մասշլարընտան քէսիլմէք իւզրէ վիլայէթլէրէճէ, մամուլաթը ատիլիյեէտէն եէքնէսք էլպիսէ եաբաբրլաճաղը կիպի, թահսիլտարլարընն խազինէճէ միթէէսէլիսինէն նիւմէրօ ալթնտա վուգու պուլաճագ օլան սիճիլ գայտալարը իթիպարլյա, հանկի նիւմէրատա մուգայտա իսէլէր, օ նիւմէրօ՝ իքթիսա իսէճէքլերի էլպիսէնին եագասընտա վէ էվրագ վէ նուգուտա վազնա մախսուս թաշբեահճագլարը չանթալարընընն իւզերինտէ մէնգուշ պուլունճագ տը։

Օն իքինճի մատտէ.—Բիատ թահսիլտարլարը չէր վէ գասապալարտա վէ սիվարի թահսիլտարլարը գուրատա պուլունան միւքէլլէֆինին թէքեալիֆինի իսթիֆաեա մէէմուր տը։

Օն իւչինճի մատտէ.— Պէշ եիւզ խանէեի միւթէճավիզ քէօյլերէ վէ եէքքարիկէրինէ եագզն օլուպ, մէճմուռը խանէլերի 750ետ թէճավիւզ իտէն իքի, նիհանէթ իւչ քէօյէ տասի բիատ թահսիլտարը թահին օլունապիլիր։

Օն եէօրտիւճի մատտէ.— Հէնուզ թահրիրի իճրա օլունմամեան մահալլերտէ թահսիլ մուամէլաթը՝ ուսուլը գասիմէսի իլէ իճապը մահէլլի վէճէյէ ճէրէեան իտէր։

Օն պէշինճի մատտէ.— Պիլ ճիմմէ մէէմուրընը թահսիլիյեէ՝ հագգը թէգաիտտէն միւսթէֆիտ օլաճագլար տըր։

Օն ալթընճը մատտէ. — Ումուրը թահսիլիյեէնին քիւլիյեաթը վէ իշպու նըզամնամէնին թագգալը իճրասթը՝ Մազինէի ճէլիլէտ պիր իտարէի մէսուլէեէ թէվսի օլունուր։

Օն եէօթինճի մատտէ.—Թահսիլտարլար՝ պիրինճի մատտէտէ կէոսթէրիլէն էմվալտէն մատտա, հիշ պիր ճիհէթտէն բարա թահսիլ իտէմմէյէր։

Օն սէքիզինճի մատտէ.— Միւֆէթթիշլէր՝ թէֆթիշ իթտիքլերի թահսիլտարլարն տէֆթէրլերինէ թարիխը թէֆթիշինի իշարէթլէ պէրաակէր, իմզալարընը վաղ իտէճէքլեր տիր։ Պիր սլուֆթիթիշ՝ քէնտիսէն էվվէլ տիկէրինին թէֆթիշ իթմիշ օլտուզը զէմանա սիտ մուատէպաթ հագգընտա տասի հէր նէ սէկպալէ օլուրսա օլսուն, պիր լիուզում կէօրիւլտիեի թագտիրէ, իճրաի թէֆթիշաթ իտէպիլիր։

(Տէլոգ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սրբազան Պատրիարքը երէկ առաւօտ Մայր-Եկեղեցւոյ ժամերգութեանց Նախագահեցաւ և եկեղեցւոյ նորոգութեանց մասին հրաւիրուած ճարտարապետներու հետ խորհրդակցելու համար, թէեւ շաբաթ իրիկուընէ Պատրիարքարան կը գտնուէր, սակայն գիշերուան ժամը 1½ին միջոցները սաստիկ խիթերով յանկարծական տարութիւն մը զգալուն, պ սրտաւորուեցաւ Բեռայի իր բնակարանը փոխադրուելու, իրեն փութաջոր կարգելով Երուսաղէմի պատ. փոխ. Տ. Դէորգ Սրբազանը։

Ըստ կարգադրութեան, թէեւ ճարտարապետները՝ Թաղ. Խորհրդոյ հետ խորհրդակցութեամբ, նորոգութեանց խնդիրը վերջացնելու հրահանգ ստացած էին, սակայն Ս. Պատրիարք Հօր հիւանդութեան պատճառաւ, ճարտարապետները իրենց Մայր-Եկեղեցի գալը յետաձգած ըլլալուն, յառաջիկայ կիրակի այդ ծրագիրը պատրաստել որոշուեցաւ։

—Երէկ Մայր-Եկեղեցւոյ ժամերգութեանց նախագահեց Տ. Դէորգ եպիսկ. Երէցեան, ըստ կարգադրութեան Ս. Պատրիարքին, որու կ'ընկերակցէր նաեւ Եղկիկէ վրդ. որ երեկոյին աւուր պատշաճի քարոզը խօսեցաւ նոյն եկեղեցւոյ մէջ։

—Վերջին պահուն կը տեղեկանանք թէ Ս. Պատրիարքին հիւանդութիւնը բոլորովին անհետացած է, և երեքշաբթի օր պիտի նախագահէ Կրօն. Ժողովոյ և Նպատակ Ճանճաժողովոյ նիստերուն։

—Եղիպտոսի առաջնորդ Տ. Յովսէփ եպիսկ. ի ծանուցուած հիւանդութիւնն է եղեր «Դիզաղեղութիւն», իր վնասակար հետեւանքներով. այնքան ծանր սակայն որ պարտաւորուեր է երեք ամիսներ շարունակ անկողնոյ մէջ մնալու, ամենասաստիկ ցաւերով և մէկ երկու անգամ ալ մահամերձ վիճակի մը մատնուելով, ինչ որ 4 ճարտարբժիշկներ կանչուած վճռած են եղեր։

Գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ, ինչպէս գրած էինք արդէն, ծերունի եպիսկ.ը, որ այժմ անկողնէն ելեր է տակաւ և նիհար, կաղդուրուելու համար ժամանակի և խնամքի պէտք ունենալը կը յայտնէ և բժիշկը կը շարունակէ իր դարմանները։

—Աղեքսանդրիոյ ազգայնոց մէջ հանգանակութիւն մը կատարուելով՝ կարնոյ երկրաշարժէ արկածելոց համար 100 ոսկի հաւաքուեր և Պատրիարքարան ղրկուեր է։

—Քիրմասթիի Թաղ. Խորհուրդը, քահանան և երկուս վարժարանաց հոգաբարձութիւնը և Պանտրմայի վարժարանաց հոգաբարձութիւնը՝ մասնաւոր նամակներով, և Պանտրմայէն ալ 300 ստորագրութիւններով հանդերձուած մը կը խնդրեն և կը թախանձեն Ս. Պատրիարքէն որպէս զի առանց տեղապահ թաթուլ վրդ.ը կարելի եղածին չափ փութով իր պաշտօնատեղին վերադարձուի, որմէ զոհ են բոլոր վիճակայիները։

—Քեանդրիի Թաղ. խորհրդէն՝ Պատրիարքարան հասած գրեր կը ծանուցանեն թէ փետրուար 24ի կիրակի առաւօտ ժամը 4,30ին տեղի ունեցեր է երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումը և 35 երկվայրկեան տեւելով անընակելի դարձուցեր է գրեթէ 3000 տուներ, որոնց մէկ մասը փլեր և տարտարհար ժողովուրդը ծայրայեղ թշուառութեան մատնուեր է։

Հայոց տուները գրեթէ ամէնքն ալ անընակելի դարձեր են. բարեխնամ կառավարութիւնը վրաններ հասցուցեր է գետին ելեր քը. բայց ցուրտը սաստկ է և նպաստի պէտքը անհրաժեշտ։

—Մաքրիգիւղի եկեղեցւոյն քարոզիչ Տ. Եղնիկ եպիսկ. Ապահունի, շաբաթ օր կէս ժամու մը չափ գրեթէ մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ, թաղային ինչ ինչ խնդիրներու մասին կարգադրութիւն մը ինդրելու համար։

—Գումգաբուի Աղքատախնամի հիմնադիր ժողովոյ անդամները՝ նկատելով որ նոյն ժողովոյ նախկին բազմարգիւն ատենապետը, Մէլքոնեան Մկրտիչ էֆ. տարիէ մը ի վեր հրաժարելով՝ գործէ ձեռնթափ եղած է, և նկատելով նաեւ որ այս հրաժարումը վնասակար եղած է աղքատախնամի կանոնաւոր ուղղութեան, հանրագրութեամբ մը դիմեր է յիշեալ էֆէնտիին որ հաճի վերստանձնել իր պաշտօնը յօգուտ Աղքատախնամի, որուն արդիւնաւոր անդամներէն մին եղած է 16 տարիներէ ի վեր։

—Կը լսենք թէ Կէտիկ-Փաշայի Թաղ. խորհուրդը ձեռնարկած է Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ սեփականութիւնը եղող Գոյակա-լիմանի ընդարձակ արտին վրայ 40ի չափ տուներ շինելու ամենակարեւոր գործին. սկսած է նաեւ ձեռք առնել երկաթուղեաց ընկերութեան կողմէ աւանդաբար թողուած 400 ոսկիի մասին ալ պարտ ուպատշաճ տնօրինութիւններ ընել։ Կէտիկ-Փաշայի Թաղ. խորհրդին անդամներուն գործակցութեամբ՝ կը յուսանք թէ մօտ օրէն գործին կը սկսուի այս մէն յաջողութիւն կը մաղթենք։

Պ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԵՐԻՑԵԱՆՑԻ ՄԱՀԸ

Թիֆլիսէն կը գուժեն թէ Ռուսահայ նշանաւոր բանաստեղծ և հրապարակագիր Պ. Աղեքսանդր Երիցեանց, որ ատենէ մը ի վեր հիւանդ էր մեռեր է փետր. 21ին։ Հետեւեալ երկու օրերը կատարուեր են հոգեհանգստի արարողութիւնները՝ և երրորդ օրը յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցեր է Թիֆլիսի վանքի Մայր-Եկեղեցւոյն մէջ, իներկայութեան ժողովրդեան ամէն դասակարգէ խուռն բազմութեան մը. հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեր է Խաչավանքի գերեզմանատան մէջ։

Հանգուցեալը խմբագրած է ռուս լեզուով լրագիր մը. մինչեւ իր վերջին հիւանդութիւնը աշխատակցած է տեղական բոլոր թերթերուն, տալով ինքնատիպ նիւթեր և յօդուածներ։ Երիցեանցի անտիպ աշխատութիւնները բազմաթիւ են, բայց մեծ մասամբ անաւարտ։ Կիսատ են անոր նշանաւոր «Հայոց կաթողիկոսները» ու «Ներսիսեան դպրոցի պատմութիւնը»։ Երիցեանց ունեցած է ճոխ մատենադարան մը, կովկասագիտութեան վրայ խօսող գիրքերով ճոխացած։ Կ'ըսուի թէ Պ. Աղեքսանդր Մանթաշեան 30,000 ռուպլի գնած է այդ մատենադարանը։

Ս. Հայրապետը մխիթարական կոնդակ մը ղրկած է հանգուցեալին այրիին։

—Բեթերսպուրգի Հայերը 50,000 ռուպլի հանգանակած են, ի նպաստ Շամախիի երկրաշարժէ արկածեալներուն։

— Ս. Հայրապետը Զատիկի տօնին օրը, եկեղեցական հանդէսով օծեր է Պ. Աւետիս Դուլկասեանի կողմէ Թիֆլիսի վանքին տաճարի բակին մէջ կառուցած եկեղեցական թանգարանը։

— Թիֆլիսի լրագիրները կը հաստատեն թէ Բրօֆ. Ն. Մառ Բեթերպուրգի համալսարանի հայ գրականութեան արտակարգ բրօֆէսորի պաշտօնակատար հաստատուած է։

— Փետր. 4ին, Վենետիկի Մխիթարեանց Դրական ժողովը, իր վերջին նիստին մէջ պատուոյ անդամ անուանեց հետեւեալ անձերը. բրօֆ. Ն. Տեղա, ուսուցիչ համեմատական լեզուաքննութեան Բատուայի համալսարանի, բրօֆ. Գրիգոր Խալաթեանց, ուսուցիչ արեւելեան լեզուներու և հայ գրականութեան Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանին, բրօֆ. Է. Շանար, ուսուցիչ Լիոնի համալսարանի, և բրօֆ. Յ. Կ. Կոնիբէր, ուսուցիչ Օքսֆորտի համալսարանի, ի նկատի առնելով այս բրօֆէսորներուն բանասիրական կարեւոր հրատարակութիւնները հայ գրականութեան վրայ։ Պատուոյ անդամակցութեան վկայագիրները ղրկուած են յիշեալներուն։

— Կիրակնօրեայ դասախօսութեանց Ս. Նիսաը, երէկ ևս տեղի չունեցաւ, Պէրպէրեան էֆ.ի անձնական տարութեան պատճառաւ։

—Հայ-Հռոմէականաց Հռոմայ նուիրակը՝ Գոյուսեան Գերապայծառ պաշտօնակ եղած է Կ.-Պատրիարքին կողմէ։ Պատճառը սա՝ պարագային կը վերագրուի որ՝ Գոյուսեան Գեր. միշտ Վատիկանի ի հաշիւ գործեց՝ Պոլսոյ Պատրիարքարանի մէջ ելեւմտաբեր քոնթրոլի մը հաստատման համար։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ՝ թէ անցեալ փետրուար ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս, Տիկին Աղնիա Շիշմանեան, ի Սելանիկ, ի յիշատակ իւր հանգուցեալ որդւոյն Հրանտ Շիշմանեանի, հաստատութեանս հիւանդարանի մահճակալաց շինութեան համար 50 օսմ. ոսկի, 5400, Ատաթաղարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ շրջագրած պնակի մէկ տարեկան հասոյթն, ձեռամբ՝ գանձապետ Յովհ. էֆ. Կոմիկեանի 2352, Տիկին Վարդուհի Թիրապեան ի Մարսէյլ, ի յիշատակ իր հանգուցեալ ծնողաց, ընդհ. պատապարելոց տրուած հոգեհացին համար 1900, Սարգիս Մանուկեան որդիք՝ իրենց հանգուցեալ հօր անուան տարեդարձին առթիւ ընդհ. պատապարելոց տրուած հոգեհացին համար 1500, Նիկիմիդիոյ վիճակի, Օվանէս գիւղի աղգայիններէն 980, Կարապետ էֆ. Գաղլեան յԱդրիանուպոլիս 540, Բարեսէր ոմն՝ խնդրոյ մը առթիւ, ձեռամբ՝ Երուանդ էֆ. Գարեանի 540, Տօքթ. Խնդիրեան էֆ. յունուար և փետրուար ամսական 432, Յակոբ էֆ. Սուքիասեան մուխթար ի Նիկոմիդիա իր մուխթարութեան տեւեալը դրած գանձանակի մէկ տարեկան հասոյթն 301, Տիգրան էֆ. Մուրատեան ի Մանչեսթէր 240, Աթանիկ էֆ. Էգնեան ի Բարիզ 50 ֆր. 237,50, Մինրան էֆ. Թէքէեան ի Մարսէյլ 216, Սարգիս էֆ. Բազճեան 216, Մուրատ էֆ. Մէյմարեան յԱֆիոն Գարահիսար 162, Տօքթոր Թազուրեան էֆ. 140, Ս արգիս էֆ. Ըչըլեանի գրասենեկի գանձանակէն 136,25, Մինրան էֆ. Յ. Յովակիմեան ի Բարիզ 25 ֆր. 118,75, Կէլիդլոյի ազգայիններէ 115, Գալուստ էֆ. Հարսարձումեան, ի Մարսէյլ 108, Բարեպաշտէի տիկին մը, ըստ իր ուխտի յունուար և փետրուար ամսական 108, Գրիգոր և Արշալոյս Տ. Սանակ Արիստոդոմեան Իրենց հանգուցեալ Տէր հօր անուան տարեդարձին առթիւ 108, Ալիքսան էֆ. Սագայեան 108, Տիկին Հայկանոյշ Ն. Գոռանեան 108, Գրիգոր էֆ. Պարտիզպանեան 100, Յարութիւն էֆ. Պըճիկեան, ի Կեսարիա 100, Օր. Նուարդ Օվանէսեանի առաջին գանձանակէն 74, Պալտիկ էֆ. Սագայեան 60, Անդրանիկ էֆ. Տէլիրմէնեան 54, Տօքթ. Երուանդ էֆ. Իշէէմէեան 50, Նազար էֆ. Փանոսեան, ի Կեսարիա 50, Աստուր էֆ. Համամճեանի գրասենեկի առաջին գանձանակէն 45, Տ. Տրդատ Ս.եպիսկ. Պալեան 40, Խորոյ էֆ. Ազլաղանեան 40, Գէորգ էֆ. Թորգոմեան 27, Յակոբ էֆ. Գուրգէն 27, Զարեհ էֆ. Եուսուֆեան Նուէր իւղագնի 20, Համազասպ էֆ. Պալարեան 20, Մկրտիչ էֆ. Ալչըճեան 20, Պողոս էֆ. Աստուածատուրեան 20, Տօքթ. Ստեփան էֆ. Յակոբեան 20, Տիկին Տիրուհի Գ.է 20, Թադէոս էֆ. ի Խասկալ 20, Մհտի. Կարապետ էֆ. Ճամճեան ի Կեսարիա 10, զրուշ։ Գումար 16,883,50 զրուշ։

* * *

Տ. Մաղաքիա Ս. Արք. Պատրիարք Կ. Պոլսոյ 50 քաշ շաքարեղէն, Տիրայր Վ. և Տիգրան էֆ. Դասապեան 32 քաշ շաքարեղէն, ։ Սարգիս Կիւլէզկեան որդիք իրենց հանգուցեալ հօր անուան տարեդարձին առթիւ 65 քաշ շաքարեղէն, 180 նարինջ, 440 հատ մանտարին, Եղիա էֆ. Կիւմիւշեան իւր ամուսնութեան առթիւ 350 հատ բառեր, Տիկին Ելպիս Ռ. Միսքճեան 150 բաքէթ ծխախոտ, 100 հատ սիկառի թուղթ և 4 քաշ ծեծած սուրճ, Եավրուեան Իսագուլեան լոկ 32½ քաշ թէյ, Ռուբէն էֆենտի Մազաքեան 13 կոտր փ.քր շաքէթ տղայոց, Օր. Նոյեմի և եղբայրն Վրթանէս Վ. Գաբամճեան 1 «քալէվի» բրինձ (38 քաշ) Գէորգ էֆ. Թէրզեան կոշկավաճառ 25 զոյգ մեծ և փոքր «քալոշ», 15 զոյգ «լաստիկ» և 4 զոյգ «ֆիլառ», Աւետիս աղա Գաբամճեան խոնարար 2,50 քաշ ձէթ, Սիբան էֆ. Դանիեան 1 օրինակ «Հանդիսարան բարոյագիտութեան», Տիգրան Բրիսեան 1 ոչխար, Տիկին Իսկուհի Օհանեան ¼ քաշ «Թիֆթիկ»։

Փետրվար ամսոյ սիկառի թղթի հասոյթն եղած է, 1425 զրշ.։

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութիւն կը յայտնէ նաեւ հետեւեալ ասիրիշ արհեստաւորաց որք իրենց բարի սովորութեան համաձայն փետրվար ամսոյ մէջ ևս այցելելով Հիւանդանոցս անձնուիրաբար ածիլած են պատապարեալներն.

Բարսեղ գաբուէն Մհսի. Յակոբ աղա Սըրխըրեան, Պալի Բաշչէն Մհի. Կարապետ և Արմենակ աղայք, Գուրգեն Աղաճան և Փիլիպոս, Սամաթիայէն Ալիքսան Զարքճեան, Մհի. Համբար Յարութիւնեան, Մհի. Համբար Հալէպլեան աղայք։

(Մրէ.)

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր

Դ. Մ. ԱԼԵՔՍԱՆԱՐԵԱՆ

Վասն Ատենապետի

ՏԻԳՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ԲԱՐԻՍ, 23 Մարտ.—Սէնաթոր մէլիսի՝ մարիճի վէ միւսթէմլէքեաթ պիւտճէսինի միւզաքերկեէ պաչլամրը։ Միւզաքերէ էսնասընտա հարգիսէ նազրը ժէնէրալ Անտրէ սասքիրին ուտուրը սիկասիյէ իլէ իշթիրալ իթմէմլէրի յիւզումունը տէրմէան իլէ, զապիթլերին գանունլարա իթասթա մէճմուր օլասուղլարընը վէ հէր պիրլիւ թէղանիւրաթըն պունլար իշուն եասագ իսիլիսիներին իլավէ իսէրէք, նուիթզնա իսիթամ վէրմիշ վէ չիտանէլէ ալազչանմըշ տրը։

—Թօքիօտան ալընան պիր թէլեկրաֆնամէեկ կէօրէ, հարպիյէ նազրը իսթիֆա իթմէքլէ. եէրինէ վիգոնթ Թորօքի թանին օլունմուշ տրը։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Բէսմի կէլէթա՝ Սրբոյ Սոֆիանցն Տէրսէատթ ակիֆիրինին թէզգալտինի իսթիասա իթմիշ օլաս�ը հագգընասա ակվէրան իսէն չանիսթը թէզվիկ իթմիշ տիր։

ԲԷՇԹԱ.—Մանարիսթան վիրքէլասը բէյսի՝ աղրը իասթա տրը։ Հէքիմէր՝ հանանթընտան իւմիտի քէսմիշէր տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.—Պաչ վէքիլ գոնթ տը Պիւլով՝ մէկզունէն վէնէսիկէ կիթմիշ տիր։

—Իսկիլիթէրա գրալը հազրէթլերինին թաճ թէյմէք բէս տինտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ, Լոնտրանա կիսէճէք օլան ֆիլո՝ սոնրա Սբանիա սուլարընտան կէչէճէք տիր։

ՍՕՖԻԱ.—Բէրլին Ֆէրմանատա հազրէթլերի՝ Սոպրանիէնին աչրմասընտան էվվէլ, գապինէկի թէմասլանաճագ տրը։

ՐՕՄԱ.—Իթալիա գրալը հազրէթլերինին Բուսիանա սէհանթլարը չանիասընդն եալան օլտուղը բէմանն պէեան իսիլմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սբանիա գրալիշասը հազրէթլերի՝ կէչէճէք գըշրն Վիէննանա կեսէճէք տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Իւմրա Պուրնունատան պիլտիրիլիսիներէ կէօրէ, Մ. Սէսիլ Բոտասընն զանիթիրէ չիտանէթ քէսպ իթմիշ վէ ասքթօրար իւմրայ քէսմիշէր տիր։

ԿԵՃԷԲԻ ԹԷԼԵԿՐԱՖԵԱՐ

ՐՕՄԱ, 28 մարթ. — Իթալիա խարիճիյէ նազրը Մ. Բրինէթի՝ Մրլանա կիթմիշ տիր։ Մի չարիէյէ՝ օրասա Ալմանիա պաչ վէքիլի գոնթ Պիւլով իլէ միւլագաթ իսէճէք տիր։ Միւլագաթը մէղբիրէ՝ սիասի հիչ պիր բէնկի հարգ օլմանաճագ իմիշ։

ԼՕՆՏՐԱ.— Ճաթանիա հիւքիւմէթի՝ գուվվէի հարպիյէսինի սոն տէրէճէսէ թէվսի իչուն, եէնիսէն պիր թաղըմ իմալաթխանէլէր թէվսիս իթմէկէ գարար վէր հիչ տիր։ Մէղբիր իմալաթխանէլէր իչուն լազըմ կէլէն ալէթ վէ էսէվապ՝ Ինկիլիթէրասան սաթուն ալընմագ տրը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուս. տիւն ազչ. գար.	28—13½
» » » էն եիւքսէք	28—16½
» » » էն աչազը	28—13½
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	114—37½
» » էն եիւքսէք	114—75
» » էն աչազը	114—37½

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԹԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրշ. տան	զրշ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—02
Մէթալիք	97—
Իսկիլիզ լիրասը	110—07
Ֆրանսըզ ալթունը	87—24
Բօլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—57

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 21 մարտ

Ինկ. էհսամը Ինկ լիրասը	93—43
Օսմ. էհսամը գաբանտը	25—75
» » Բ	27—75
« » Գ	51—50
Օսմանլը Պանգասը	12—63
Մըսրը Տուլ. մուխթասրաէ	107—75
Պուլկար իսթիգրազը	83—50
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—32½
Թրանսվասալ	5—68
Շարթրէթ	3—

Բարիզ 21 Մարտ

Ֆրնս էսհ. 3%ֆր.	100—57
Եէնի Օսմ. էսհամը գաբանտը	26—15
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	116—50
Օսմանլը Բէյմիսի էսհամը	325—
» Պանգասը	567—
Դիպիսի Լիոնէ	1048—
Իթալիա էսհամը	100 35
Բոիորիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	516—25
Սբանեօլ	78—70
Թրանսվալ	142—50

Պէրլին 21 Մարտ.

Բուսմէլի չըմէնտրֆ (մարգ)	101 80
Լօնտրա իւզէրինէ գասպիս	20 305

Վիէննա 20 Մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գասպիս	240—10
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	111—50
Օսմանլը Բէյմի ազսիմը	298—

ԳՐԻԳՈՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԾ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԲԱՐԻԶԷ

347, Մէջ Փողոց Բէրա, Պէտ Մարշէի դէմաց,

Բարիզէ նոր հասած ըլլալով հաստատած է իր դարմանատունը ի Բերա, ուր կը դարմանէ ամէն տեսակ բերնի հիւանդութիւններ և ակռաներ ըստ ամենավերջին դրութեան կատարելագործեալ գործիքներով։

ՁՐԻ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ կարօտելոց համար Զորեքշաբթի օրերը առաւօտէն մինչ ցորեկ։

ՄԵՐ ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ

Պոլսեցնակ յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանենք թէ՝ «Մանզումէ»ի բաժանորդագրութեան ինչպէս նաեւ նոր տարեւոյթ ազդերու համար կարելի է վստահիլ Գրիգոր էֆ. Ագնաորեանի, որ սատանձած է մեր զորակա լութիւնը։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ՆԵՐԻ ԹԷՖԹԻՐԻԱՍԸ (4)

ՄԻԻՍԹԱՆԹԸԳԸՆ ԷՍՐԱՐԸ

ԿԻՐԷԼԼԻՖԻ

ԲԻԷՐ ՏԷԼԳՈՒՐ

Ա.

ԳՈՒՄ ԱՐԱՊԱՍԸ

Պա՛գընը, նէ աղղընտա նէ տէլինաէ վէ նէ տէ տամաղընտա պիր գում տանէսի եօգ տրը։ Պու ատէմին իւզէրինէ գումլարը ամտրզլարը վագէթ, աղղը գաբալը օլտուղը մալիւմ օլտու. քէզալիք պօղուլուրքէն, աղղընը ալմագ լազըմ կէլտիսի հալտէ, պու ատէմին օ տաղզգասա աղղը գաբալը իմիշ. պրուն տէլիքլէրէրինին նիհանէթինէ տօղրու պիր տանէ պիկլ գում կիրմէմիշ. էլհասրը իւզէրինէ գում աթըլտըզը վագէթ, պու Մէյթ եէնէ պէօյլէճէ հարաքէթսիզ իմիշ. էկէր օ սագգզա սաղ օլա իսի իւզէրինէ պիրինճի քիւրէք գում աթըլըրքէն ուսանընը իսի։ Պիր սէպէպտէն տօլայը պակըլմըշ տրը տէսէք, զաաքընտան պէլի օլաճագտը. էկէր սարասը թուրմուշ տը տէսէք, պու խասթալըգ սաթի սինիրլէրտէ օլտուղունտան, եիւղիւնտէ պիր տէչէթի զահիր օլուպ, աղաստ՝ եամրը եումրու օլմագ լազըմ կէլիր իսի։ Շիմտի չու իքի թագտիրի կէօզ էօնիւնէ ալալըմ. պիրինճիսի՝ անճագ մէվթանը թէչրիհիյէ անչաբլա պիլիր. էկէր պու չախա՝ սէրհօշլու գ եախուտ պաչգա պիր սէպէպ իլէ պաեըլմըշ իսէ, եէնէ օշարթա պէլի օլուր։

Իքինճի թագտիրտէ տրգգաթլըճա պիր մուսեեէնէ իլէ անչաբլըր։ Հէր նէ վէճհէլէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ատէմէ սուի գատ իթմէք իսթէնիլուրսա, օ ատէմ տիշմէնիյէ օղրաշմամըմը. ինսանը պօղմագ իսթէնիլսա, էվվէլա գօլլարընը վէ սեագլարընը սըմ սըգը պաղլաեուպ, նէֆէսինի մէն իթմէք իչուն, պօղազընա եա պիր մէնտիլ վէ եախուտ պիր չուխա բարչասը սոգմագ լազըմ կէլիր իսի։

Էյ, ճէնազէնին իւզէրինտէ պէօյլէ պիր չիտանէթ էսէրի էօրիւլիւճօ՛ըմը. խայր. պիլէքլէրինտէ վէ աչըգլարընտա ասլա պիր իր եէնիսի վէ աղղընը իչինտէ քէզա հիչ պէր իւզկիւնթի վէ պուրնունտա պասըգլըգ ֆիլան եօգ. քէզա գուլագլարընտա տահի եաբրչգանլըգ օլմասընը կիսպ, սաչլարընտա պէլի օլաճագտը. էկէր սարասը թուրմուշ տը տէսէք, պու խասթալըգ սաթի սինիրլէրտէ օլտուղունտան, եիւղիւնտէ պիր տէչէթի զահիր օլուպ, աղաստ՝ եամրը եումրու օլմագ լազըմ կէլիր իսի։ Շիմտի չու իքի թագտիրի կէօզ էօնիւնէ ալալըմ. պիրինճիսի՝ անճագ մէվթանը թէչրիհիյէ անչաբլա պիլիր. էկէր պու չախա՝ սէրհօշլու գ եախուտ պաչգա պիր սէպէպ իլէ պաեըլմըշ իսէ, եէնէ օշարթա պէլի օլուր։

Իքինճի թագտիրտէ տրգգաթլըճա պիր մուսեեէնէ իլէ անչաբլըր։ Հէր նէ վէճհէլէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ատէմէ սուի գատ իթմէք իսթէնիլուրսա, օ ատէմ տիշմէնիյէ օղրաշմամըմը. ինսանը պօղմագ իսթէնիլսա, էվվէլա գօլլարընը վէ սեագլարընը սըմ սըգը պաղլաեուպ, նէֆէսինի մէն իթմէք իչուն, պօղազընա եա պիր մէնտիլ վէ եախուտ պիր չուխա բարչասը սոգմագ լազըմ կէլիր իսի։

Էյ, ճէնազէնին իւզէրինտէ պէօյլէ պիր չիտանէթ էսէրի էօրիւլիւճօ՛ըմը. խայր. պիլէքլէրինտէ վէ աչըգլարընտա ասլա պիր իր եէնիսի վէ աղղընը իչինտէ քէզա հիչ պէր իւզկիւնթի վէ պուրնունտա պասըգլըգ ֆիլան եօգ. քէզա գուլագլարընտա տահի եաբրչգանլըգ օլմասընը կիսպ, սաչլարընտա

Պու զէհրին նէ տէրէճէ չարուգ, ատէթա եըլտըրըմ կիպի գանընն ճէվէլանընը պիր անտէ գուրուտուպ ինսանը թաեին օլունմազ պիր զէման իչինէ էօսիւրտիւեինի պիլիրսինիզ։ Հաթթա Մէյթ՝ թէչրին օլունսա պիլէ, պիր չէյ անչաբլմահուպ, անճագ իսթիֆճէ պիր աճը պատէմ զօդուսը հիսս օլունուր. պու զօդու՝ չօդ զիման վիճուտտա գալուր։ Դանընն պու տէրճէ չարուգ ատնուչընտան, թէֆֆիին օ գատար չարուգ օլուր քի, ճէնազէ գաթբլաչրը գաթբլաչմազ, ակր հալ թէֆֆիին պաչլար։

Պօվար — Տիմէք քի գարարը վէրտինզ։

Տօգթօր — Հայր, տահա գարար վէրմէմիմ. իսթիտա պու ատէմին սբրթօ մէչրուպաթը իսթիմալ էյէմէսինտէն օզալաը, քէնտիսինէ պիր պայկընլըգ արրզ օլուպ օլմասընընը մուահէնէ իչուն, թէչրիհինէ լիւզում կէօրիւլիւեօր. հէր նէ գատար չիմտիսէն բէմամէն գարար վէրէմէզ իսէմտէ, պու վէֆաթընն սէպէպինի թահմինէն սէօյլէնէ պիլիրիմ։ Պու չախսը մէճհուլ՝ «ասիա բրիսիգ» իլէ զէհրլէնմիշ օլուպ, զէհրլէնէլի անճագ եէտի սահթ օլմուշ վէ զէհրի գօզլամագլա էօլմիշ տիր։

Բօլիս գօմիսերի — Պու թահզգասա տէլիլինիզ նէ տիր։

Տօգթօր. — Տէլիլիմ չու տրը քի, մագթուլէն վէ եա ֆիճէթէն վէֆաթ իսէն ինսանդն վիճուտինին գաթբլաչմասը՝ անճագ 7 սահթան սօնրա վուգուպլոր։ Մ. գօ՛միսէր, պու թաֆսիլաթը՝ մէէմուրիյէթինիզ իգթիսասընճա, սիզին իչուն բէք միհիմմ օլտուղունտան, պունու սիզէ իյզահ իթմէքլիհիմ լազըմ տրը։

Գօմիսէր. — Եվվէթ Մ. Տօգթօր, վէրտիկինիզ մալիւմաթը պէնճէ բէք միհիմմ օլտուղունը պիտիհինիզ իչուն, սիզէ պիր չէյ տահա սիւալ իթմէքլիհիմ միւսաատէ պուճուրուրսունըզ։

Տօգթօր. — Նէ՞ տիր էֆէնտիմ։

Գօմիսէր. — Պու ատէմին հանկի սահթտա գաթլ օլունտուղունը թահին իթմէք իչուն, մէյթին գաթբլաչմասը հանկի տաղզգասա պաչլատըգընը, նա՞սըլ պիլիճօր վէ մէվթանընն սէբիպ սահթ էվվէլ էօլտիրիլտիհինէ նասը՞լ հիւքմ իսթիօրսունըզ։

Տօգթօր. — Մ... պունտա սիզի սահ պիր սուրէթլէ թէէմին իսէպիլիրիմ։ Պէն մէյթի գումարընն իւզէրինտէ մուահէնէ իսէրքէն, անընն մէֆաալարը հէնուզ հարէքէթ իսթիօրսուր. գաթբլըգը եէնի թէմամ օլմուշ սիմէք տիր։

(Տեվ.)

ՁԷՅԼԱՆ

ՀԱԶԸՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻԶՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒԲ ՄԱՂԱԶԱ

ԶԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ ՎԷ ՏԱԵԱՆԸԴԼԸ

Սուլթան Համամընտա եէնի աչըլան մէյտանա նազըր, Բինթո խանընդն խարիճինտէ, Ն. 2։

ՁԷՅԼԱՆ մաղազասընտա զարիֆ, տաեանընգալը, ալէա վէ հէր մէվսիմին մոտասընա վէ հիւանը թապէթա մուվաֆֆըգ վէ հէր սինէ վէ վիճուտէ ույկուն էրքէկ վէ գաբսն վէ չօճուգ էլպիսէլերի մէվճուտ պուլունուր։

ՁԷՅԼԱՆ մաղազասընդն միւսոթիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլիք թէհրիւպէլէրինէ, միւշթէրիլէրինին տախի խթիֆատ ութմէսինի արզու իտէրէք, հէր պիր լիպաս իչուն օլ տերէճէ ուճուզ վէ գապիլը իչթիրա ֆիթթալար թագտիր իթմիշ տիր քի, եէրլի վէ էճնէպի հիչ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ բէգապէթ էտմէզ։

Միւհթերէմ միւշթերիլէր՝ պիր թէչրիֆլերիյէ մէղքիւր հագըգաթը թաստիգ պուեուրաճաղլար տրը։

Էմր պույրուլտուղը հալտէ, էօլչիւլէրինէ զանէթ եագըշըգը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼՐԴ ԵՕՅ ՏԸՐ։

ՆԻՒՄԷՐՕՍԸ 2 ԴՐՇ. ՏԸՐ

ԲԱԶԱՐ կիւնլէրի տախի ԱԶԸԴ տրը։

ՄԻՆԱՍ Գ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԵՒ

ՈՐԴԻ

19, Կ. Պ-ԷՆ, ՄԷՀԷՊ Բ-Շ ԽԱՆ, 19.

Երկար ժամանակէ ի վեր իր յանձնակատարի հանգամանքով ծանօթ Մինաս Էֆ.Քէչէճեան,ընկերակցութեամբ որդւոյն Յարութիւն Էֆ.ի, երեք տարիէ ի վեր բացած է նաեւ ԿԵՆԱՅ և ՀՐԴԵՀԻ ապահովագրութեան սենեակ մը ալ, ընարան ընտրելով ունեցած ընկերութեան օրէնքները ամենայն ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԵԱՄԲ և խիստ ՃՇԳՐԻՏՕՐԻՆ բացատրել։ Արդէն ապահովագրական ճիւղին մէջ ըրած յառաջդիմութիւնին գրաւական մըն է ժողովրդին բարձր համարման։

Հարկ չկայ այլ եւս տատամսիլ ապահովագրիչի մը ընտրութեան համար։

Դիմեցէ՛ք ամենայն վստահութեամբ

ԲԻԶԷՃԵԱՆ ԴՐԱՄՍԵՆԵԱԿԸ՝

ուր պատրաստ կայ միշտ ապահովագրական այն պատուաւոր պայմանեան որ իր հեղինակած գրքոյկին մէջ հանրածանօթ է։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանչուկ՝ Գաղը գիւղ, եկեղեցիին դիմացը Զպուլճեան դիղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաև բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

Ա՛ԻԻՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԼԻՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստէ ԲլաշՅվանոօմտա, 9 նօմէրօլու տաիրէի խուսուսի։

ՀԱՐԻՒՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իխթիեաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէնէն մագպուզաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գրյմէթի 19,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իխթիեաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զաեէթ միւսաիտ չէրսիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտիսէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթատ վէ խուսուսի էվվէն, ֆիեաթլա էօմիր սիկուրթա խէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պանգ Օթթոման» օլուպ, Սթանպօլ Ալմանը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթոման» գարշըսընտա տրը։

ԲԱՐԻՁ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒԺՈՒՄԻՍԻ

1900

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՈՒՐ ՏԻՊԻՆ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

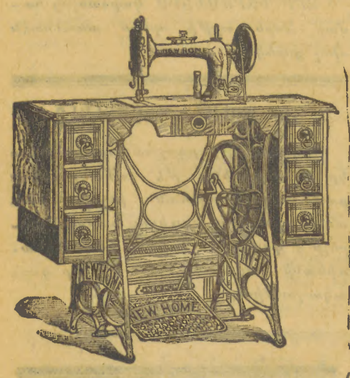

ՆԻՒ-ՀՕՄ

NEW HOME

Մէղքիւր Սէրկիի Ուսուսիսինէ միւքանֆաթը, HORS CONCOUR ըլգապէթսիզ գազանմըշ տրը։

Էն ուֆագ թէֆէրրուատընա գատար էմսալընա թէվէֆֆիւգ իտէր։

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ ահէնքատար Ա.ՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱԹՕՐ

Մէրքէզի ֆիրուսթը Սթանպօլատա, Պահճէ Գարուսընտա, Համիտիյէ ճատէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինտէ։ ՇԻՄՊԷԼԷՐ Իզմիրատ, Սիլիվրիատ, Աֆիօն Գարահիսարատա վէ սաիրէ։

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՈՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, չատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Սիրիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կորտին, ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգը չատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտ Պիլեոն՝ Օ վօ Լէսիթին Պիլեօն անուամբ դեղ մը հրնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը-ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ ղեղձումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ վօ Լէսիթին Պիլեօն Ô vc-lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած էր Ֆրանսայի բժշկական Ակադէմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Դաւթեան գործակալութեան 38րդ, հրատարակութիւնը։

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

Շինիչ մանրավէպեր և բարոյագիտական դասեր։

Գին 6 դրշ.

Տ՞ ԿԱԼԻՆՕՍ

ԿԻԶԼԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐ ԹԱՊԻՐ ԽՈՒՍՈՒՍԻՍ

Կալաթատա Սանտրգճըլար ճատտէսինէ 97 նիւմէրօլու թէտավիխանէսինէ խասթալարը զապուլ վէ թէտավի իտէր։ Պէլ սօղուգլուղունուն էն չէտիտ վէ էն միւղմին հալինէ վէ օնտան տօլայը զուհուր իտէն պիր չօգ իտրար հօլու իլէթէրինի միւթէհիր պուլունան տօքթէօր ԿԱԼԻՆՕՍ՝ էն եէնի վէ ալէա ուսուլ իլէ, հիչ ազրը հիսս իթտիրմէքսիզին, ազ միւտաէթ զարֆընտա թէտավի իտէր։ Թէրէտիւա իտէնլէրէն՝ իւճրէթի խասթալըգընդրը չիֆֆասընտան սօնրա ալընապիլիր։

ՖՐԷՆԿԻ Ղաեէթ եէնի վէ էվրօբաատա թաթպիգ օլունան սօն ուսուլ իւզրէ, ֆրէնկի խասթալըղընը թամ մուվաֆֆագրյեէթլէ թէտավի իտէր։ Հէր կիւն սաաթ 4էն10ա զատար կալաթատա Սանտրգճըլար ճատտէսինէ, Գարագուշ օթէլի գարշըսընտա լամպաճը տինքեանը իւզէրինտէ, 97 նօմէրօլու թէտավիխանէսինէ պուլունուր։ 8—40

Տէր և Տնօրէն
ՕՒԵՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՍՍԷՐԵԱՆ

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON 1851

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՑԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷԼԻՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարընն մէճմուի	ֆունկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գարու, Անանիատ Խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տրը

ԻՄԻԹԱՐ.— Շէէրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարընն սերմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթբրընքի 125 % տիր։ Իյթէ պու հագիգաթ Ուէսթբրն բագիպլէրինէ թէգիվվիւգ իթմիրմէյէ էն պէօյիւք թէէտիրնաթ տրը։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑՑ ԷՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵՍԼ 1889ԹՒՆ

Գ. ՊՈՂԻՍ

Թոհրատ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին՝ եւրոպական՝ ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց ժամանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրստապաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատուները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի տարբեր, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—ՊՊ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօատէն։
ՊՈՄՊԱՅ.— ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.— Պ. Կէռան Արտիթի.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծաուրեան։
ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բսօվատալ։
ԶՄԻՐՆԻԱ.— Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԷԼԱՆԻԿ.— Պ. Տէնօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒԴԻ.— Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՕՆ.— Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.

24—19

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՕԵՐՄԱՅԷ, ԲՂԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖԻ. 7500000

1899ատա մէրի իւլ իճրա էօմիր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ.	19,534,276
» » եանկըն » » »	460,267,203
» » » » քրիմի »	1,433,965

Էօմիր Ինէրին վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրսիթ իլէ սիկուրթա ագտէր

Ենկըն էրլէրին հէր նէվի պէտ վէ եէտա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նէֆսի էրլէրին հէր տուրլու, էվրադը նագալիյէ վէ վարար սիկուրթասրը ագտուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896ատա 18½%, 1897ատ 18%, 1898ատ 18%, 1899ատ 16% թէմեթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթատ Լօնտրատա, Օֆֆեատա) Գրէսամ Լրօնտ, Անգլօ Աւոթրիան Պանգ, Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւտաիա վէ միւթէպէր քէֆիլէթլի աճէնթլէր արանըլըր

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի օգագ, Ճէտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՄԻՒՀԹԷՐԷՄ ՄԻՒՇԹԷՐԻԼԷՐԻՄԻԶԻ

ԿԻՒԶԷԼ ՊԻՐ ՀԷՏԻՑԵԷ

ՎԱՔՍԻՆ նամ սուսրզ եանան իտարէ գանտիլի հէր եէրտէ սաթըլմագտա տրը։

Հէր գուլուեա պիր քէրրէ ալամէթը ֆարիգամըզը թանըմագ իչուն, տրգգաթ իտինիզ։

Սթանպօլ մուհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզէ թավսիյէ իթմէգդան օլտուղումուզ պու իտարէ գանտիլէրի՝ Ամսթէրտամտա վագը Մ. Վէրգօրտ վէ Զօնընն ֆապրիգալարընտան կէթիրիլմէքտէ տիր։ Խալիս պալմամունտան մատամուլ օլտուգլարը կիպի, 6, 8 վէ 10 սաաթ միւթէժատիյէն եանմագտա տրը։

Պու գանտիլին ֆիթիլլէրի՝ էն եիքսէգ տէրէճէյի հարարէթէ մուգավէմէթի իտէր վէ եաղլարը պօղուլմագլար։

Հէմտէ պունլարը եագմագ իչուն, սուեատա լիւզում եօգ տրը։ Պոչ՝ էն պէօեիւք մուհասէնաթտան տրը. չիւնքի, սու՝ թէմիզլիեէ մանի տիր։ Պինէն ալէյի, պու ֆիթիլլէրի սուսրզ պիր թապագ իչինէ գօյմագ քափի տիր։ Եագբլընմա, պիրթիւս կիճէ բարագ պիր զընա վէրիր վէ ապա գօգու նէյլը իթմէզ։ Ֆագլա օլարագ 24 գուլմու եագտըգլարընը, կէմիրճէճքլէրի գ. ութուլար տէրուունտէ պուլունան վէ ուսուլը իսթիմալիսէ տարր օլան սարը քեաղըալարընա իսպագի իտէկլէյէ կիսմիշ դարամամը վէ եախսա բէրուրէ վէ սիպի թաշը պիր էրքէկ գէվաթի իյնէպի վէ եախսա դասընն իյսէսի իչուն իտիլէօեգ տրը։

Պիթիրմէմէլիքը Օսմանլիյէ իչուն, մէղքիւր ֆապրիգասընն չիւպէսի՝ Բաբաեսասօքալը գումբանեասը՝ Դուսրու խանընդան Սթասպօլատա Սուլթան Համամընտա, Հաճօքալը խանընդն իւսթ գաթթընտա 29 վէ 30 նիւմէրօլու օտալարա նագլ իթմիշ տիր։ 5—26

Գ. ԷՐՄԱՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐՔԷԹԻՆԸ

ՊԷՕՅԻՒԹ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ

Սթանպօլատա Սուլթան Համամընտա Թօքալեան խանընտա Ն° 24

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն էսկի վէ էն զիեատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընդն էսկի նամ վէ չէօհրէթի վէ իւնվան վէ մէքեանը ասալ թէպտիլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի սահիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինղիպաթ վէ ինթիզամը իտարէի իսթիքմալ իլէ միւքէմէլիր տիր։

Թօքալեան խանընտաքի մաղազա միւստահսիլմէրինտէն պաղըլարընդն օ ճիվարտա մուխթէլիֆ խրմէրը իլն միւճէտտէտէն աչմըշ օլտուգլարը էլէ պիսէ մաղազալարընդն Թօքալեախանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ զաթան իչթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ իրթիպաթլարը օլտատընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իղգիալ օլունմասարագ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ՝ իթմէլէրի թավսիյէ վէ իլան օլունուր։

Ֆ ԻՆԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

)(142)(

ԹՈՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՋԷՐԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԶԱԿՈ ՏՈՂՄԱՑՑԻՆ ՆԵՆԴԱԿ

ԵՐԲՈՐԴ ՄԱՍ

Ա.

Գրիգորեանց՝ անտարբեր՝ աղջկանը խօսքերուն՝ կը շարունակէր իր հիացխառն զննութիւնները, նկարներէ մէկէն միւսին անցնելով։

Ամենէն ետք, Տագրեանի աղջկան՝ Ասրինէի պատկերն հանեց Ալիս անտուկէն և մասնաւոր պչրանքով մը ներկայեց զայն հօրը։

Գրիգորեանց առաջին ակնարկէն իսկ սարսռեցաւ Ասրինէի պատկերին հանդէպ և յուզուած չեշտով մը։

—Որո՞ւ է այս պատկերը, հարցուց։

Դեռատի աղջիկը չկրնալով նշանակութիւն տալ հօրը այս տարօրինակ այլայլութեան.

—Ինչո՞ւ հարցուցիք հա՛յր, պատասխանեց, մասնաւոր յատկութիւն մը նշմարեցիք վրան։

—Չես գիտեր զաւա՛կս, թէ ինչ յիշատակներ կ'արթնցնէ իմ մէջ այս պատկերը, ճիշդ դէմքը կը յիշեցնէ քրոջս։

—Բայց անորը չէ դժբախտաբար. Տագրեանի աղջկան պատկերն է զոր հազար անսակ արգելքներու յաղթելով հազիւ յաջողեցայ ձեռք անցընել։

Ալիս օգուտ քաղել ուզելով առիթէն, մանրամասնաբար պատմեց հօրը թէ, ինչպէս Վահէի քով տեսաւ Ասրինէի պատկերն ու բուռն տենչ մը ծագեցաւ իր մէջ զայն ձեռք անցընելու։

—Ուրեմն նախախնամութեան մէկ մասը կայ հոս որ անգիտակցաբար սէր կը կապես քոյրս յիշեցնող պատկերի մը և զայն ինձ բերելու խելք կ'ընես, բսաւ Գրիգորեանց խոր հառաչ մը արձակելով նկարին առջեւ։

—Զնմ գիտեր, ինչո՞ւ, առանցին տեսութեամբ հետաքրքրութիւն մը արթնցաւ մէջս ասոր նկատմամբ, եւ պատկերահանը՝ Վահէ՝ քանի ընդդիմանար, զայն ձեռք անցնելու փափաքը նոյն համեմատութեամբ կը զօրանար իմ մէջ։

—Տագրեանի աղջի՞կն է, ըսիք, բայց այսչափ նմանութիւն, ճիշդ ինքն է, քոյրս, ա՛խ խեղճ աղջիկ, ինչ եղաւ արդեօք։

—Բայց եթէ գիտնայի որ յուզում պիտի առթէր ձեզ, բնաւ չէի բերեր հետս։

—Չես գիտեր զաւա՛կս, ինչ ուշիմ, գեղեցիկ, բարեկիրթ աղջիկ էր, հեծկլտաց դրամատէրը, յուզումէն խեղդուելով, և ո՛րչափ սէր կը տածէր ինձ նկատմամբ. ինչ տխուր պարագաներու մէջ բաժնուեցանք իրարմէ։

Հայր ու աղջիկ մէկ երկու ժամի չափ խօսակցեցան իրենց ընտանեկան անցեալին վրայ, շարունակ Ասրինէի պատկերն ունենալով աչքի առջեւ։

Բայց Հօրաքոյրին չափ և անկէ ալ աւելի կարեւոր էր Ալիսի համար անձը պատկերահանին զոր տաներորդ անգամ ըլլալով կը փորձէր ներկայացնել հօրը, առանց յաջողելու։ Տարօրինակ զգացում մը, դերմարդկային իղձ մը կը դրդէր զինք շարունակ Վահէի վրայ խօսելու, որ մտածման առարկան եղած էր արդէն Պոլիսէ մեկնելէն ի վեր։

Փափուկ աղջիկը, պատկերահանին նկատմամբ ջերմ համակրանք մը կը մնուցանէր իր մէջ, որուն պատճառը ինք ալ չէր գիտեր։ Կնոջական քմահաճոյքէ մը, չարաճճի խաղէ մը, թերեւ նախանձէ մը ծնունդ առած էր այս սիրալիր զգացում, հետզհետէ արծարծուելով անմեղ աղջկան կոյս սրտին մէջ։

Աւելի նախանձն էր որ անոր աչքին մեծցուցած էր արժանիքը Վահէի։ Միամիտ հաւատքովը սիրոյ մը գոյութիւնը նշմարած էր Ասրինէի ու պատկերահանին մէջեւ։ Այս ենթադրութիւն օրաւուր կապած էր զինք Վահէի հետ, որ հիմա մեծ տեղ կը բռնէր անփորձ սրտին մէջ։

Ալիսի միակ իղձը Վահէն Մանչէսթր բերել, զայն հօրը ներկայացնելն էր։ Հարիւրին հարիւր վստահ էր որ հայրը պիտի գնահատէր ձիրքերը պատկերահանին ու ինք պիտի առաջարկէր ամուսնացնել երկուքն իրարու հետ։ Ուստի այս մտօք վերջին փորձ մը եւս ընելու դիտումով.

—Բայց հա՛յր, ըսաւ, առաջնակարգ արուեստագէտ մըն է այս նկարները գծողը որ եթէ Մանչէսթր գայ, կրնայ մեծ հռչակ ու հարստութիւն չահիլ։

—Հաւանական է, պատասխանեց վաճառականն անտարբերութեամբ։

—Ես ձեր կողմէ հրաւիրեցի զինք և խոստացայ ամէն աջակցութիւն նոր-իրկ իրեն, վստահ ըլլալով որ պիտի համակրէիք ոյս ատիճան կարող և պատուաւոր արուեստագէտի մը։

—Բնական է, քանի որ այնչափ կը գնահատէք իր արժանիքը։

—Ուրեմն մասնաւոր նամակով մը հրաւիրենք զինքը հոս։

Ալիսի անխոհեմաբար ըրած այս առաջարկ, յանկարծակիի բերաւ հայրը որ մէկէն ի մէկ արթննալով, սկսաւ կասկածիլ աղջկանը զգացումներուն վրայ։ Տասներորդ անգամ ըլլալով կը կրկնէր Ալիս, Վահէի անունն ու արհեստը, որոնց մասին թէեւ առջի բերան անտարբեր կը գտնուէր Գրիգորեանց. սակայն հիմա սթափելով սկսաւ տակն ու վրայ ըլլալ։ Եթէ անարժէք մէկն էր պատկերահանը ու Ալիս սէր տուած էր անոր, ապահովաբար վերջացած չէր չարքը դժբախտութիւններուն և նոր գլուխ մը կ'սկսէր իրեն համար տառապանքի։

Արդէն վիշտերու տակ ընկճուած հայրը, այս կողմէն սկսաւ դասել խընդիրը և անփորձ զաւակին զգացումներուն թափանցելու դտիւմով.

—Ո՞վ է ադ պատկերահանը, հարցուց, ուր առած է ուսումը։

—Վերջին ատիճան բարեկիրթ, զարգացած և պարկեշտ երիտասարդ մէ, Մանչիսեանները ծանօթացուցին ինձ եւ գրեթէ առանց անոր ընկերակցութեան չատ թերի գաղափար պիտի ունենայի Կ. Պոլսոյ գեղեցկութիւններուն վրայ։

Անգլիացի դաստիարակուհին ալ խօսքի խառնուեցաւ և սկսաւ գովեստներ յերիւրել Վահէի վրայ։

Գրիգորեանց իր կասկածները ատուգելու համար սպասեց մէկ երկու շաբաթ, ուր ամէն իրիկուն առիթ կը գտնէր, Ալիս Վահէի խօսքը բանալու։ որուն վրայ ժամերով կը ճառէր։

Այսչափ զբաղում, համակրութիւն, ունէր անշուշտ իր հիմնական պատճառը որ այլ եւս անծանօթ չէր միլիոնատէրին համար։

Ալիսն ամուսնացնել, իր ալ իղձերուն ամենէն մեծն էր, բայց կանխահաս կը նկատէր դեռ և բնաւ չէր ըզբաղեր այս կենսական խնդիրով, սպասելով անակնկալի մը որ գար վճռէր ամէն բան։

Եւ անակնկալը ներկայացած կը նկատէր, քանի որ այսչափ համակրական լիզու կը գործածէր աղջիկը երիտասարդին նկատմամբ։ Բայց տեսնենք խաբուած չէ՞ր Ալիս իր գնահատումին մէջ, արժանիք ունէ՞ր Վահէ իրեն փեսայ ըլլալու, այս էր խնդիրը որ կ'զբաղեցնէր հիմա հօրը միտքը։

(Շարունակ.)